



okarjke

srijeda, 22. april/travanj 2009. godine



**Ne moraš me
vidjeti - samo
me pogledaj!**

**Manje-više
isto nam se piše**

ONA BiH, a ti?

**Makedonija
Tamo gdje vječno
Sunce sja**

Folovi i golovi

Hollywood fakultet u Sarajevu

Donatori



Ko su oni?

O projektima i SHL House

Piše: Dženan KARIĆ (dzenan@shl.ba)

1998. godine njemački učenici počeli su još jednu veoma originalnu akciju pod nazivom "Socijalni dan". Ideja ove akcije je da učenici jedan dan rade umjesto da idu u školu, te taj novac doniraju SHL-u. Odziv je ponovo bio odličan i za samo jedan dan učenici su zarađili 1,8 miliona njemačkih maraka. Od tada se Socijalni dan organizira svake godine, a odziv stalno raste. Novac prikupljen ovim akcijama SHL-u je omogućio ostvarenje mnogobrojnih projekata u gotovo svim zemljama Balkana, kao i izgradnju tri omladinska centra: u Sarajevu, Križevićima na istoku Bosne i Rahovcu/Orahovcu na Kosovu. SHL je također pružio podršku izgradnji i pokretanju Dnevnog centra za djecu sa pose-

bnim potrebama u Maglaju, koji je krajem 2006. godine započeo sa radom.

Najvažniji cilj SHL-a je da pomogne mladima u Bosni i Hercegovini. Kako se nakon završetka rata potrebe i želje mlađih mijenjaju, tako i SHL preusmjerava težiste svog rada na okupljanje mlađih iz cijele Bosne i Hercegovine, kao i cijelog Balkana, i pokretanje različitih dugoročnih projekata. Najpoznatiji projekti koje je SHL pokrenuo proteklih godina su Nepitan - omladinski časopis za cijelu Bosnu i Hercegovinu, ciklus seminara "Between the Lines", IZA - omladinski časopis za kulturu i politiku, Kampanja za prigovor savjeti, Youth fair - omladinski sajam (2000. u Sarajevu, 2001. u Mostaru), te Vodič za kulturne događaje u Bosni i Hercegovini.

Trenutno Schüler Helfen Leben ima projekte u tri glavna područja: omladinski mediji, vijeće/savjet učenika i fond za omladinske projekte - FOP. Centar rada SHL-a u Bosni i Hercegovini do početka 2004. godine bio je SHL House u sarajevskom naselju Stup, kuća koja od 1999. godine mlađim ljudima pruža mogućnost da se susreću, upoznaju i druže. SHL kuća je otvorenog karaktera, te ju je moguće rezervisati i koristiti za različite potrebe od održavanja seminara preko smještaja domaćih i stranih grupa. Kako bi što bolje iskoristili kapacitete ove kuće za smještaj grupa i održavanje seminara i radionica, SHL je u proljeće 2004. otvorio i dodatni ured za koordinaciju projekata na Ciglanama, u centru Sarajeva.



**Schüler Helfen Leben
(Učenici pomažu život)
je njemačka omladinska
organizacija koju su 1993.
godine spontano osnovali
njemački učenici s ciljem
da pomognu svojim
vršnjacima u tada ratom
zahvaćenoj Bosni i
Hercegovini i Hrvatskoj.
"Mnogi pričaju, mi
poduzimamo nešto!" bio je
njihov slogan na početku
kada su organizirali akcije
prikupljanja pomoći i na
taj način pokazali da i
mladi mogu učiniti zaista
mnogo. Odziv velikog
broja učenika ovoj akciji
omogućio je kupovinu
školskog pribora kao i
obnovu preko 70 vrtića i
škola. No, to je bio samo
početak...**



Da se predstavimo...

Zapis o Početku

Slovo o Riječi

Dragi Čitaoče!

Zivimo u vremenu u kojem se u našoj zemlji, a i u čitavom regionu, dešavaju različiti tranzicione procesi kako bismo u dogledno vrijeme dospjeli konačno u stanje stabilnog, demokratski izgrađenog društva u kojem će se poštovati osnovna ljudska prava i prave vrijednosti. Jedan od sastavnih dijelova koju prati taj preobražaj jeste i razvoj i unapređenje omladinske novinarske riječi. Svesni smo itekako koliki uticaj riječ novinara ima u savremenom društvu u kojem se prije svega trguje informacijama. E, pa, vrijeme je da se nešto mijenja!

To je bila i polazna misao grupe srednjoškolaca (sada već studenata) koja se u maju 2007. godine okupila u Sarajevu, pod pokroviteljstvom Njemačke organizacije SHL (Schüler Helfen Leben), i temeljno razmotriala sve okolnosti i potrebe za nastajanjem jedne organizacije koja bi objedinjavala interese mlađih novinara čitave BiH. Sa zaključkom da je jedan ovakav poduhvat skoro suštinski neophodan, počele su ozbiljne i naporne pripreme za formal-



no osnivanje onoga što danas jeste prva omladinska novinarska asocijacija u Bosni i Hercegovini.

Zadatak koji smo sami definisali kao osnovni cilj našeg budućeg rada jeste upravo to – biti glas mlađosti u javnosti, mlađosti kojoj niko neće nametati bilo kakve misaone koncepte i stege, postati snažan činilac u borbi za slobodu i kvalitet, a što će bolje poslužiti za to nego novinarstvo!

Omladinsku novinsku asocijaciju u BiH sada sačinjava 15 mlađih sjajnih ljudi koji čine Upravni odbor i na desetine naših aktivista, ništa manje bitnih za funkcionišanje ove "mašinerije". Dosta za početak, možda će neko pominisliti, ali svakako da nije. Sigurni smo da u Bosni i Hercegovini ima još mnogo, mnogo više izuzetno kvalitetnih ljudi koji hoće da se bave novinarstvom i građanskim aktivizmom, da mijenjaju svijet onako kako je to njima potrebno, da ga oboje i daju mu lični pečat u korist svih nas.

U rukama imate proizvod našeg rada. Karike su novi stari projekt Asocijacije, i ove godine ih možete čitati kao prilog u Oslobođenju.

Pa, ugodno čitanje!

POZE, NEBULOZE

Stavovi i običaji: Zapis o vaktu

Zemlja Bosnevija

Svi junaci nikom ponikoše i u crnu zemlju pogledaše

Piše: Amer JAGANJAC (amer@live.ba)

U današnjem vremenu, kada ljudi padaju u nesvijest od gladi, i kada bosansko-hercegovačka politika dostiže svoj vrhunac u komediji „Namagarči društvo“, vrlo su interesantni stavovi i pogledi mlađih ljudi na isto to stanje. Aktivnost mlađih ljudi u Bosni i Hercegovini danas može se opisati sa dvije riječi – čast pojedincima. Omladinski centri zjape prazni, kinodvorane i domovi kulture su porušeni i postali su narkomske glijedzro – žalost i bijeda. Čovjek se zapita kakav progres može doživjeti društvo koje ima ovakva hairli pokolenja, koja se vode krialicom „Uđri brigu na veselje“ – folkoteke su pune neradnim danima, dok ostali radni dani prolaze bez ikakvih humanih aktivnosti.

No, eto, nekim čudom, skoro se u svakom gradu pronađe pokoji izuzetak ili grupa njih. To su mlađi ljudi koji ne žele biti dijelom ove vremenske kapsule u koju je BiH zapala, oni ne žele svaki dan provoditi isto, sekirati se svaki dan zbog istih nebuliza istih vitezova s one strane fasade našeg parlamenta – oni su dru-



gačiji i javna je tajna da društvo na njih gleda kao na bića s drugog planeta.

Omladinci, umjesto da budu dio grupe koja će graditi, a ne rušiti – postali su članovi nekih grupa po Facebooku, svi pričaju – niko motike u ruku ne uzima. Svako se bori da uhljebi sebe ili svog, neka i treba – no, dan toliko opljuvanog socijalizma su iza nas, tako da mi danas ne možemo tražiti protektorat od države, jer državu čine ljudi – a humanost nije vrlina naših političara. Mlađi ljudi će raditi u kancelariji, pa makar je samo i čistili, umjesto da se oharebre i iskoriste ono što im nudi domovina – neobradena polja, turizam, fabrike koje su prestale sa radom i koje se prodaju za male pare...

Iz Bosne čak i laste, kada se sele u toplije krajeve, u tim državama traže azil i niko ih ne može vratiti nazad. Lete naše mlade laste i nestaju tamо negdje iza Dinarida, guta ih tama globalizacije. I konačno, mi mlađi nikako da shvatimo da je naša budućnost kidanje i geografskih i umnih granica, i uporno dopuštamo da nam mozgove truju oni koji od nas prave robote ispred ambasada.

Upozorenje:
Imate zelene oči? Ne, oči su vam plave? Ili, ne, ipak sмеđe? A crne? Ako ste se pronašli, nemojte dalje čitati. Ako imate bilo kakve predrasude, prestanite čitati odmah!

impressum



Omladinski magazin

Izdavač:
Udruženje Omladinska novinska asocijacija u Bosni i Hercegovini

Urednik:
Selma DEMIROVIĆ

Uređivački kolegij:
Damira KULENOVIĆ
Edin KALENDER
Erna KLJUČIĆ
Filip PAŽIN
Renata DUJMUŠIĆ

Redakcija:
Žana RADOŠ,
Mirza BEGOVIĆ,
Jelena VUČIĆEVIĆ,
Mirnesa FATIĆ,
Bjanka BADROV,
Tamara TRAJKOVSKI,
Amer JAGANJAC,
Admir CRVČANIN,
Dženan KARIĆ,
Faruk TRGIĆ,
Denis HADŽIĆ

Suradnja:
Njemačka fondacija Schüler Helfen Leben,
Dnevni list Oslobođenje

Štampa:
Unioninvestplastika d.d.

Tiraž:
Izlazi četiri puta godišnje
kao prilog u dnevnom
tiražu Oslobođenja

Kontakt:
Tel/fax: +387 33 205 850
Čobanija 9
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Web:
<http://onabih.ba>
karike@onabih.ba
onaubih@gmail.com

Žiro račun:
161 00000 6919 04
Raiffeisen bank dd
Bosna i Hercegovina

Slika na kojoj smo mi: Udruženje Omladinska novinska asocijacija u BiH



ONA BiH, a ti?

Ko je ta, šta je ta, otkuda je ta, ONA u BiH?

Piše: Mirnesa Fatić (mirnesa.fatic@gmail.com)

@merica često sebe naziva zemljom slobode iako je činjenica da postoje brojna ograničenja koja limitiraju bilo pojedinca, bilo grupu pojedinaca u ostvarivanju tih sloboda. A onda ima jedna ONA u BiH koja postoji za pojedince i grupe pojedinaca koja sebe naziva slobodnom i otvorenom u izražavanju svojih misli. Na prvu misao pomisili biste ništa nije savršeno. Ipak, istina je malo drugačija...

ONA u BiH stoji za Omladinsku novinsku asocijaciju Bosni i Hercegovini i jedina je koja svim omladinicima pruža mogućnost da se kroz projekte ove Asocijacije izraze i dokažu. Pitate se: „A ograničenja?“ Ograničenja su sasvim jasna. Ne smijete biti „ograničeni“ ni po koju cijenu! Sve je krenulo od jedne jednostavne ideje, koja je jednoglasno glasila: Želimo napraviti našu asocijaciju, asocijaciju za sve mlađe ljude željne dokazivanja, jednu uspješnu novinsku asocijaciju da se i naš glas, glas mlađih čuje!

I ono zašljeno bi ispunjeno. Dana 28. oktobra 2007. godine izglasani su prvi projekti Asocijacije. Tri velika projekta koja su se našla na putu 15 mlađih ljudi koji su ujedno činili i Upravni odbor, a ti projekti su: magazin „Karike“, Promo bus, Peer to Peer edukacija. A potom su uslijedili i prvi zadaci koje je trebalo uraditi i pripremiti za početak projekata. S početka 2008. godine Asocijacija je dobila svoju sjedište i office managera. A ono najvažnije je uslijedilo - novčana sredstva osigurana od strane njemačke fondacije Schuler Helfen Leben. Uz novčana sredstva Asocijacija je kao najbolji dar dobila izvrsnog koordinatora, koji je uvijek bio tu za svih nas 15 + 1.

I radnja je počela... Sastav od 15 + 2 je počeo sa riječima: ONA BiH, a ti? Sve je bilo proračunato do zadnjeg detalja baš kao i sastav Asocijacije. Kako su prolazili projekti, Asocijacija je rasla. Magazin Karike je imao tiraž od 8.000 primjeraka koji su distribuirani širom BiH. Promo bus je bio projekt čija je misija bila upravo distribucija. Zajedno sa prijateljskom Asocijacijom srednjoškolaca u Bosni i Hercegovini (AS u BiH), dva office managera i uz pratnju dva koordinatora urađena je pro-

mocija svih aktivnosti dviju asocijacija, distribucija pilot projekta magazina i s ponosom možemo reći da je godina uspješno okončana.

Promo bus je u 7 dana obišao 17 gradova u BiH i prikupio oko 1000 aktivista, mlađih ljudi. Namjerno ne kažem istomiljenika, jer ne želimo masu takvih, želimo masu pojedinaca sa jakim stavovima. I kako sam rekla na početku, jedino ograničenje je da niste „ograničeni“. I na samom izmaku godine ONA u BiH je pružila kvalitetnu i profesionalnu edukaciju, projekt pod nazivom Peer to Peer na temu „Omladinski mediji“, na kojem je edukovano oko 160 srednjoškolaca. Cilj projekta je bio podstići mlađe na pokretanje novinskih časopisa u srednjim školama, u čemu smo i uspjeli. Organizo-

valizovati četiri projekta. Ono što je jako važno istaći da ćemo nastaviti rad na dva stara projekta, a to su magazin Karike i Peer to Peer edukacija. S ponosom možemo reći da smo veliku podršku dobili od strane najčitanije bosanskohercegovačke dnevne novine, od Oslobođenja. Karike će u sklopu Oslobođenja izaći četiri puta godišnje i biti distribuirane skupa s Oslobođenjem. Drugi stari-novi projekt koji će nastaviti rad u 2009. je Peer to Peer edukacija, jer smatramo da je jako važno i dalje edukovati mlađe i podsticati ih na pisanje i izražavanje, dati im slobodu govora.

Dva posveta nova projekta su Fotovinarstvo i Youth on Air. Projekt fotovinarstvo ima za cilj kreiranje web portala omladinskih fotografija koje će biti na usluzi svim printanim medijima kao i bliskim nam nevladinim organizacijama, dok projekt Youth on Air ima za cilj edukaciju mlađih na polju elektronskih medija, čiji će se stavovi i razmišljanja čuti na bosanskohercegovačkim frekvencijama.

Ova godina je svakako nov izazov za ONA u BiH, koji će savladati u već provjerrenom sastavu sa svim starim, ali i novim aktivistima koji upravo možeš biti i Ti. I za kraj ovog teksta predstavljam vam članove Upravnog odbora ove mlađe nevladine organizacije, koja ima za cilj slobodu izražavanja, ogromnu izraženu želju za sticanjem novih znanja, a kao ono osnovno rušenje svih barijera koje su prisutne u današnjem društvu. Oni su: Žana Radoš (Stolac), Selma Demirović (Sarajevo), Damira Kulenović (Ključ), Darko Marić (Mostar), Hana Pašić (Zenica), Jelena Jurošević (Bjeljina), Mirza Begović (Zenica), Anamarija Jelonjić (Mostar), Dejan Petrović (Srebrenica), Admir Isaković (Zenica), Ramo Abidović (Tuzla), Maja Pažin (Stolac), Filip Amović (Sokolac), Tanja Jelić (Novi Grad), Vanya Vučasinić (Novi Grad).

Kao onaj „plus“ tu je svakako predstavnik Fondacije Schüler Helfen Leben, koordinator Dženan Karić, i moja malenost, Mirnesa Fatić - office manager Asocijacije.

P. S. Mi imamo san, ali ga sa svima vama rado dijelimo. „Ima jedna modra riječka, valja nama preko rijeke.“
(Mak Dizdar)



Omladinska Novinska Asocijacija
u Bosni i Hercegovini

**Ima jedna
ONA u BiH.
Godinu dana
stara je, tisuć
ljeta trajat
će... 2009. je
svakako novi
izazov za ONA
u BiH, koji će
savladati
u već
provjerrenom
sastavu sa
svim starim,
ali i novim
aktivistima
koji upravo
možeš biti i Ti**

NVO: Ostvarena saradnja

Udruženje Asocijacija srednjoškolaca u BiH

Izvještaj i dosadašnji rezultati

Piše: Faruk TRGIĆ (faruk.trgic@asubih.ba)

U aprili mjesecu 2007. godine u organizaciji njemačke fondacije Schüler Helfen Leben - SHL, u Sarajevu je održan sastanak 30-ak srednjoškolaca iz cijele BiH koji su u svojim sredinama bili najaktivniji na polju V/S učenika. Glavni problem koji je tada identifikovan u srednjoškolskom obrazovanju i cijelom procesu jeste obrazovni sistem koji je veoma kompleksan. Takođe, tu su i pitanja vezana za motivisanost učenika, njihovu aktivnost u radu V/S učenika, neinformisanost srednjoškolaca o njihovim pravima i dužnostima, te neadekvatno poznavanje peer to peer i liderinskih vještina. U svrhu rješavanja ovih problema na pomenutom sastanku je formiran Inicijativni odbor za osnivanje nevladine organizacije ko-



ja se prvenstveno bavila pitanjima vezanim za Vijeća/Savjetne učenika u srednjim školama u BiH. Nakon ovog sastanka uslijedilo je još šest sastanaka Inicijativnog odbora. Svrha tih sastanaka bila je definisanje ciljeva i zadataka, te utvrđivanje načina organizovanja i funkcionalnosti buduće Asocijacije srednjoškolaca u Bosni i Hercegovini. Konkretna aktivnost proizašla iz pomenutih sastanaka bila je organizovanje konferencije koja je pružila mogućnost da predstavnici svih srednjih škola u BiH odluče o osnivanju nevladine organizacije za rad Vijeća/Savjetna učenika. Četvrtog novembra 2007. godine u Sarajevu održana je Osnivačka skupština "Asocijacija srednjoškolaca u Bosni i Hercegovini", na kojoj je usvojen Statut, Plan aktivnosti za 2008. godinu, te izabranо rukovodstvo Asocijacije za 2008. godinu. Ovom prilikom svi uče-

nici, predstavnici 150 srednjih škola iz BiH imali su mogućnost da doprinesu procesu osnivanja krovne organizacije za srednjoškolce u BiH na način da iznesu svoje ideje i daju prijedloge o budućem radu Asocijacije. Inicijativni odbor Asocijacije srednjoškolaca u BiH, po prvi put je uspio okupiti srednjoškolce iz cijele BiH na osnivačku skupštinu, bez obzira kojem entitetu, kantonu ili opštini pripadaju.

Osnivačkoj skupštini prisustvovali su i gosti iz Ministarstava obrazovanja, te predstavnici nevladinih organizacija koje se bave srednjoškolskim obrazovanjem.

Naoj ovaj Skupštini postavljeni su temeljni nevladini organizaciji koja se prvenstveno bavi Vićećima/Savjetima učenika i pruža priliku da mladi maksimalno iskoriste svoje potencijale, napreduju i rade zajedno kako bi napravili pozitivne promjene prvenstveno u obrazovnom sistemu, a

samim tim i u široj društvenoj zajednici. Asocijacija srednjoškolaca u Bosni i Hercegovini je nevladina, nepolitička i neprofitna organizacija za sva Vijeća/Savjetne učenika srednjih škola u Bosni i Hercegovini, koja postoji prvenstveno radi njihovog umrežavanja te poboljšanja standarda srednjoškolaca. Misija organizacije: povećati stepen uključenosti srednjoškolaca u proces donošenja odluka koje utječu na njihov status u društvu kroz upoznavanje sa pravima srednjoškolaca, promovisanje modernih načina učenja uskladijenih sa standardima najrazvijenijih zemalja u Europi, te zastupanje ideja svih srednjoškolaca u Bosni i Hercegovini koje doprinose poboljšanju njihovog života u zajednici. Projekti u 2008. su bili: projekt „Peer to peer“, okrugli stolovi, PO brošure, info – punktovi, Promo bus, AS u BiH kamp, generalna skupština.

NVO: (Ne)podržavanje omladinskih projekata

Ono što je moje, to je moje, a ono što je naše to je opet moje

Istinite laži

Piše: Mirza BEGOVIĆ (mirza.begovicbh@gmail.com)

Svima nam je poznato da u svim sredinama kada je u pitanju lokalna zajednica postoje budžeti isključivo namijenjeni za mlade i omladinske projekte.

Omladinskih projekata naravno ima, a dokaz koji potvrđuje isto je i broj mlađih ljudi na sarmi dodjelama tih sredstava. Stotine i stotine mlađih ljudi u sastavu se dodjeljuju pomenuta sredstva, čekaju da baš njihov projekt bude jedan od odobrenih i da baš oni budu ti koji će na jedan njima svojstven način pomoći poboljšanju kvaliteta življenja u BiH. Posljede dodjele sredstava većina tih mlađih ljudi kući odlazi pognute glave iz razloga što su sredstva dobili „kvalitetni i bolji“ projekti.

Naravno, mi ćemo vam kazati pet osnovnih stavki koje morate zadovoljavati da bi vaš projekt bio „kvalitetan“:

- morate biti aktivno politički angažovani (naravno, u stranci koja je u toj sredini dominirajuća)

- morate znati ljudе koji vam mogu „poputati“ projekt za neki „minimalan“ procenat od 30–50% (naravno, za pravdanje pomenutih sredstava se nikad nemojte brinuti, jer taj neko uvijek ima alternativu za svoj procenat)

- poželjno je da budete nacionalno nastrojeni prema svima koji nisu vaše nacionalnosti (naravno, poštujući partiskog kolegu)

- škola vam ne smije biti jača strana, pošto, ako je imate, nećete pristati na dosad tri navedene stavke

- naravno, posljednja stavka je da vaš projekt treba da bude nešto što se ne tiče unapredjenja života u toj sredini.

Nakon što ne ispunjavate pomenute uslove, vaš projekt je monotont i dosadan, a vi ste mlađi i pasivni ljudi, te jedini krivci za stanje kakvo jeste. Tako se proteže ista priča godinama, pa mi bili zasićeni nečeg moramo to gledati i naravno podržavati, jer našim novcem i novcem naših roditelja se finansiraju i nazovimo projekti koji nekad, a mnogo njih nikad ne budu implementirani.

Svakako da ovako ne bi govorili o tim projektima da su njihovi akteri mlađi ljudi nego smo česti svjedoci da ljudi kojih su u odboru za odluke o razvrstavanju sredstava namijenjenih mlađim ljudima često i osnivači organizacija, koja su najčešći dobitnici sredstava za rad i realizaciju svojih projektnih aktivnosti.

Naravno, osim što smo svjedoci da su najveći lideri danas samo nečiji pijuni, mi treba da smo svjesni činjenice da smo i mi mlađi ljudi jedan od načina da se „zarade“ ogromni novci. Sa svojim postupcima odgovorne u ovom slučaju individue su učinili da nekolicina mlađih ljudi odustane od svojih životnih snova, od želje da nešto promijene u ovom društvu. I sad, u vrijeme kada to sve znamo i ono malo vrata što nam je bilo ovreneno uskoro će se zatvoriti, a naši projekti i mi sami čekat ćemo nekog stranog investitora, neku fondaciju i sl. da prepozna vrijednost te pomoći implementaciji onog zašta naši domaći lideri i pijuni misle da je nepotrebno, te da nije dovoljno interesantno.



Mlađi su pasivni. Mlađi ne znaju šta hoće... „To je ono što svakodnevno čujemo od onih koji bi nam trebali biti uzori i na koje bi se trebali ogledati. Nažalost, kada bi se na njih ogledali ne samo da bi bili pasivni nego bi bili sebični, nepošteni, lopovi... Naravno, kada ovo kažem ne mislim na sve one koji imaju neke određene položaje, jer sigurno da i tu ima poštenih ljudi, koji opet za svoje pomoćnike imaju kriminalce, lopove itd.



POŠASTI MODERNOG DOBA • POŠASTI MODERNOG DOBA • POŠASTI MODERNOG DOBA

Čitaonica: Anoreksija i bulimija



Ne moraš me vidjeti - samo me pogledaj!

Emocije upravljaju svime, pa i stomakom

Piše: Damira KULENOVIĆ (damira.kulenovic@gmail.com)

Cak iako se pridržavamo pravilnog načina ishrane, ipak koristimo svaču priliku da se određnemo zdravog zalaganja u korist slasnog. Možda je u pitanju naša slabost, neizdrživa potreba za slatkim ili čak naša prezauzetost. No, ne postoji osoba koja se pridržava svih uputstava zdravstvenih stručnjaka od stavke do stavke. Također, nema čovjeka koji nije smislio alibi za neku aktivnost koja šteti zdravlju, a prija njegovom tijelu i duši, no, najprije potrebi i trenutnom užitku. Iluzorno je očekivati da jedemo samo da bi utolili glad. Međutim, naše tijelo je mnogo pametnije nego što mislimo. I da... danas, u gotovo svakoj prijavi za posao, neovisno o kojoj vrsti posla se radilo stoji napomena: "Obavezno poslati fotografiju!"

nam tijelo šalje, niti ih pravilno tumačimo. Oglavljanje stomaka (narančino, mislim na krčenje crijeva) ili iznenadan pad energije načini su na koje nam tijelo ukazuje na to da mu je potrebno "gorivo". Koliko puta smo se rasipivali, slušali i čitali o najrazličitijim efikasnim metodama mršavljenja? Svi nutricionista, fitness-treneri ili travar smatra da baš njegov program daje očekivane rezultate. Ne osvrćući se na trenutne dijetahitove, na udaru su nam opet premršave manekenke, koje su najočitiji primjer manipulacije izgledom. Većina osoba ljepšeg pola (a budimo realni, nema djevojke koja se barem jednom nije poistovjetila ili zamjenila poziciju, naravno u mašt), sa ovim sretnicama nikada ne bi pomislila da se zapravo radi o svojevrsnoj optičkoj varci. Oni koji se stalno vrvaju oko manekenki - šminke, frizeri, koreografi, dijeliće mišljenje da su ove djevojke samo "kost, koža i gnjecava masa". Objektivno, one su (pre)mršave,

Ljepoti je kraj kad se pojavi intelektualni izraz.
Intelekt ruši harmoniju lica. Onog časa kad neko sjedne da misli, sav se pretvara u nos (Wilde)

imaju malo ili nimalo mišića i veliki procenat masnog tkiva.

Da – pri samom čitanju djelovat će kao da je sam autor odlutao mislima, nije ostao dosljedan prvo bitnom cilju pri pisanju, nije ni sam znao "što pisac želi reći"... Da li smo svjesni da sve ovo, prethodno navedeno, ne bi ni trebalo navoditi, ne bi ni bilo govora o istom da nam društvo nije nametnulo potrebu za „dobrim“ idealnim izgledom. Pojednostavljujem, uopće nije bitno kad, koliko i šta jedemo (jer je to sve stvar individualne), ali problem je što ono "sta", koje u skoroj budućnosti kod nekoljicine nas uopće neće postojati jer surovost modernog doba prelazi svaču granicu. Danas, u gotovo svakoj prijavi za posao, neovisno o kojoj vrsti posla se radilo stoji napomena: "Obavezno poslati fotografiju!". Tužna je i smiješna i sama pomisao da je ovaj segment presudan za egzistenciju, jer

Ljepota je nešto životinjsko, ako nije udružena s umom (Demokrit)

egzistirati/postojati/hraniti se možemo samo uz pomoćno sredstvo zvano novac, novac možemo imati samo radom, a rad i priliku za rad možemo dobiti samo ulikoliko lijepo, privlačno, na oko zapazio i zanosno izgleda, bez obzira što se mi ugodno i posve zadovoljno osjećamo u svojoj koži i što je još gore - bez obzira što smo baš mi kvalifikovani za određeni posao od marionetice koja se jedva drži na nogama.

Ne tvrdim i ne zagovaram mišljenje da su sve mršave osobe manje inteligentne od onih normalnog ili malo punjeg izgleda. Ali tvrdim i zagovaram mišljenje da se svima treba pružiti jednakšans bez obzira na izgled, kilograme, boju kose, kose ili pola (ovo su već odavno osporavane teme) bez obzira o kojem se segmentu života radi, jer kako kaže John S. Mill, onemogućiti čovjeku da zarađuje svoj kruh isto je što i staviti ga u zatvor.

Čitaonica: Virtualni Manje - Izgleda da nikad nije

Piše: Filip PAŽIN (pazin.filip@gmail.com)

Već skoro dva sata sjedim za kompjuterom i pokušavam smisliti o čemu bih mogao pisati. Čak mi se kroz glavu proučka misao da nešto kopiram s interneta. Svakako bi to bilo jednostavno, ako bi se malo više potrudio i našao nešto s neke stranice, koja baš i nije posjećena, možda bi sve prošlo dobro. No, ubrzo sam shvatio da je to danas i jedan od problema mladih. Pasivnost, nekakva opća bezvrijednost. Na neki referat, umjesto da istraže nešto pa napišu, mnogi bi uradili upravo ovo što sam i sam mislio. Iako ni mladi i njihovi problemi nisu osobno zanimljiva tema, ovo je omladinski magazin, pa bih pisao o nekim problemima mladih... Droga, seks, alkohol, delikvencija, internet, Facebook, seks, anoreksija, seks, bolesčurine koje nosi seks i seks. Droga je već stari problem, nesumnjivo da je i dalje aktualan, ali kupovna moć u Bosni i Hercegovini nije na zavidnoj razini, pa nadajmo se da će tako i ostati i da mladi neće imati para za drogu. Jedna od zabavnijih razbijibiga je jef-tini alkohol, koji nam je svima dopustan i od kojeg dobijemo proljev, a u paru s turbofolk pjevačicama i glazbom, taj proljev traje po tri ili četiri dana. Mlade majke, pobacaji, spolne bolesti, sve su to loši produkti seksa koji mladi prakticiraju kao zečevi ili koga mi uopće zavaravamo, koliko se mladih uopće seksa, malo ih ima tu (ne)sreću. Uz alkohol, turbfolk, mladi ljudi najviše vremena provode na Facebooku. Nije da imam ništa protiv popularnog Facea, koji je skoro stigao popularnost Beverly Hillsa i novog singla Nives Celzijus, ali pitanje je koliko uopće pozitivnog utjecaja ima Facebook na djecu i mlade. Hoće li za desetak godina jedno dijete znati napisati išta više osim: „Super si tu ispalala, super si, drama, extra, lol“ i ostalih glupih fraza kojima se hvali nečija slika. Ljudi prosipaju svoju privatnost na svakakvim „društvenim“ web-stranicama, detaljno opisuju što su radili kad i gdje, te sve to lijepo potkriveje slikama, snimkama i sličnim dokazima, te podijele sa stotinama

DRUGI nešto Fenomeni: Hollywood Bolonjska sapunica

Piše: K. A. & L. A. (communism_fan@hotmail.com)

Grofesori Bajro Golić i Zdravko Lučić, ili kako ih studenti odmila zovu "Viagra bagra" i da je su vrlo česta tema dnevnih štampanih novina i televizijskih programa, mada za tim u biti više nema nikakve potrebe, jer što je imalo da se kaže rečeno je. Barem je sve rečeno iz te neke hollywoodske perspektive, gdje ih mediji predstavljaju kao razuzdane i neukrotive profesore iz neke adolescentske romantične komedije. Pogledajmo šta se dešava u tim filmovima: Profesori nakon što ih nadležne vlasti, uz pomoć studenata, otkriju i osude za načinjenje na prostituciju i zloupotrebe narkotika, obično idu u zatvor i gube svoj posao i ugled, a jadni napačeni studenti napokon dobiju ocjene koje svojim znanjem i zasluzu.

Ova shema je odlična za Hollywood, a nalazi se i u većini scenarija pomenutih dnevnih novina, no, ono što se zapravo dešava: Profesori se izvuku uz ukor, a jedina osoba koja zapravo strada je vozač Jasmin Mašić, a on je lik koji je iz cijele ove afere imao najmanje dobiti, s tim što je pošteno napomenuti da je njegov ulog bio i najmanji. Kad sa-gledamo život i pravni sistem sa neke realne strane, optužbe protiv gospode Golića i Lučića nikad nisu ni trebale biti

POŠASTI MODERNOG DOBA • POŠASTI MODERNOG DOBA • POŠASTI MODERNOG DOBA

svijet – fikcija i fakcija

više, isto nam se piše

bilo lako biti mlad, a pogotovo nije lako biti mlad danas.



nama prijatelja i prijatelja, a onda se zgražavaju nad Simonom i Antonom koji svoj privatni život iznose na televiziju, pa i mi radimo istu stvar, samo što Simona i Ante zarade nešto para na tome. Ima Facebook i dobrih strana, kao i internet uopće, ali mi ga često koristimo za one malo lošije svrhe. Tu su i problemi anoreksije i bulimije. Ja sam oduvijek volio pojest' pa mi baš i nisu jasni ti ljudi što se izglasnjuju danima da bi nekome, ako ne sebi, izglađili ljeponi. Svi smo mi lijepi... Manje više... Kako su nas učili, bitno je da smo dobri iznutra. Od te sve ljepote mislim da je bitnije i tužnije kakvi smo upravo postali iznutra.

Koliko su se mladi udaljili jedni od drugih, sav taj Facebook, kafići, sve nas je te tokom povezalo, ali opet jako udaljilo. Mladi su postali zli, površni, nisu spontani kao prije. Sada oblače sve crno, navuku rukave preko šaka, neke šiške preko čela (da bi prikrili prišteće), jeftina maskara i misle da su super, jer su totalno emotivni, nitko ih ne razumije, nitko ne razumije njihove vapajne na web-kameri prije

samoubojstva. Danas ima puno tih nekih stilova i pravaca, osim vazda prisutnih rokeru, tu su ti emo tipovi, pa neki gangsteri, pa prljavi smrdljivi wanna be umjetnici i lista se tako nastavlja, preko skinheads, do obožavatelja Doris Dragović. Sve te faze većina mladih u jednom točki prijeđe i okreće se nekom normalnom dosadnom životu. Ima isto tako mlađih ljudi koji se pokušavaju angažirati u politici, pokušavaju nešto promijeniti izboriti se za neko svoje pravo, ali vrijeme ekonomske krize, koja u ovaj državi traje od njenog osnutka, mlade stavljaju u drugi plan, sada je najvažnije kako održati se na nogama. Otpuštenih radnika je sve više. Uskoro će se naše ulice biti punе nabrijanih radnika koje žele svoje zaostale plaće i otpremnine, kampirat će ispred tvornica, davati izjave novinarima željnim senzacijama, slikati se za novine sa svojom obitelji koja je baš slučajno obučena stilom ranih 90-tih i sa cigaretom u ruci kušat će o neimastima. Neimaština je stvarno loša stvar, ali imati za cigara, možda je malo licemjerno, možda je i ovo što pišem licemjerno od mene, sve je nekako licemjerno. Zar nismo svи ponekad licemjerni? Zar svи ponekad ne govorimo jedno, a radimo nešto drugo, zar se ne volimo svи pratiti pametni i prosudjivati što je dobro, a što nije, a ipak radimo ono što znamo da nije dobro. Znamo li mi mladi uopće što je dobro, a što je loše? Ili nam glavu pune neki loši mlađački mediji kojima je svaki mjesec glavna tema seks, seks i seks, koji poručuju da je potpuno normalno da stupite u seksualni odnos, ako se volite i da apsolutno nema veze što ni jedno ni drugo nemate više od 15 godina. „Jeste li ikada spaval sa 4 muškarca u isto vrijeme dok vas je promatrao jednorog, a vaša sestra snimala?“, pitanja slična ovom, ali još i gadnija, nalaze se u emisiji koja je dobila nadujarnji termin. Srećom, emisija je valjda prekinuta. Ali tajke stvari djeci pune mozak, ne samo djeci nego i nama mlađima i samo se zapitajmo kakvi ćemo mi ljudi biti, upijajući svakakvo smeće, ne mareći ni za kakve moralne vrijednosti, vodeći se za nekim niskim strastima. Danas je, uz mnogo toga, među mlađima popularno biti ateist, takav odbir poštujem, ali zar je bez religije moguće održati moral?

Možda ću zvučati staromodno ili prema nekim super-turbo-modernim i otvorenim ljudima čak i ograničeno, ali osvrnimo se i pogledajmo kuda ovaj svijet ide. Kuda je taj višak slobode mlade odveo? Upravo zbog toga što je bilo sve dopušteno. Ne, ne mislim da je sve tako crno u našoj državi, osim mlađenja na osnovni nacionalne i vjerske pripadnosti, nema i nekih velikih problema na kakve nailazimo u neki europskim državama. Nije mi baš ni jasno zašto toliko težimo toj Europi, neupitno je da ta Europa ima dobrobiti, da taj zapad donosi mnoge pogodnosti za čovjeka, ali u isto vrijeme nitko ne misli na sve loše stvari koje zapad donosi, a meni se čini da su te loše stvari već došle, ili dolaze, a one će doći prije nego što dobre stvari stignu. Mogu zazućati i ogorčeno i ironično, ali sve što se događa i sve što vidimo ima dvije strane i svijet treba pogledati kritički. Novi hit Majke Marijane i ostalih folk pjevačkih, debilno ponosanje nekih mlađih možda zasluzuje ismijavanje, ali opet na kraju tko smo mi da sudimo? Ili tko sam ja da sudim? Mogu napisati svašta, mogu ismijavati neki čin ponašanja mlađih, mogu pričati kako mlađima fali svakakvih kulturnih događaja, ali hoću li ja išta učiniti po tom pitanju?

Vjerojatno ću kao i ostali nastaviti pljavati na sve i svakoga, imati profil na Facebooku, potajno gledati Farmu, ismijavati svakoga tko je drugačiji, poslušati novi Stojin hit... Sve je to tako, možemo pokušavati pobjeći od Balkana, od našeg stila života, ali nas uvijek nekako na kraju povuče gomila. Izgleda da nikad nije bilo lako biti mlađ, a pogotovo nije lako biti mlađ danas. Prije je bilo puno manje napasti koje su vrebali nad mlađima, danas je vjerojatno teže nego ikada biti mlađ i biti normalan. Što je normalno? To određuje neko vrijeme i društvo. Mogli bi još dugo pričati i pisati o mlađima, njihovom ponašanju, načinu mišljenja i svemu drugom što nas obilježava, ali bojam se da mi je ponestalo rijeći i misli i opet dolazim u napast na nešto pronađem na internetu. Pa da završim mislim da je sada jedino bitno da uživamo u svojoj mlađosti, trebamo pokušati naći sebe u ovom svijetu i svoje malo mjesto pod ovim velikim sunce koje svakim danom, čini mi se, slabije grie.

Selo Donja Bolonja

fakultet u Sarajevu

shvaćene ozbiljno, jer su bile upućene protiv dva eminentna stručnjaka na području pravnih i ekonomskih nauka. Iako znamo da čak i zakon gravitacije ima određene rupe, to se teško može reći za zakone Bosne i Hercegovine. Uzimimo u obzir i profesionalni rad i odnos prema studentima prof. Goliću i prof. Lučiću, koji takođe nisu tako crni kako ih holivudske scenarije predstavljaju.

Prof. Golić: Na svom prvom predavanju svakoj generaciji, uvijek kaže dvije stvari koje ga najviše zanimaju, a to su "novac i lijepo djevojke", dakle od samog početka dao je studentima do znanja što buši tamu gdje znanje ne može. Što se samih predavanja tiče, mogu dobiti prolaznu ocjenu, jer pored ponekih udvaranja studenticama profesor se uglavnom drži materije, a vježbe kod asistenata su u najmanju ruku poučne, pa i odnos asistenata prema studentima je vrlo profesionalan i usretljiv. Jedini sporan element u njegovom radu su ispitni i to pretežno usmeni. Tu se javlja priča o seksualnom iskoristavanju studentica i uzimanju novca za ispite (po nekim izvorima ispit košta 1.500 KM). Realno rečeno ispit iz ekonomije se da položiti i znanjem, jer kada polaže pismeno testovi su vrlo jasni i način ocjenjivanja i bodovanja je unaprijed objašnjen, a osim toga postoji uvid u rad koji obično obavlja asistentica i na kojem je takođe sve transparentno i jasno. Ukoliko si mlađa, zgodna i nemaš dvije moždane vijuge u glavi, onda takođe postoji način da se položi ispit i to ne samo taj jedan, već sam ubijeden da će ti prof. Golić srediti pola ispita s prve kao i s druge godine. Sve što moraš uraditi je otići na usmeni ispit i dogovoriti lokaciju za

"odnose". Ovako nešto se u ekonomiji naziva "win-win" situacijom, gdje je na dobitku profesor (zna se zašto i kako), a na dobitku je i studentica (ako izostane zadovoljstvo, barem je dobila ocjenu). Dakle, profesoru Goliću se u biti samo može zamjeriti što ne može obuzdati svoje emocije i što ima normalan ljudski nagon za reprodukcijom, ali u radu sa studentima koji mogu zadovoljiti znanjem je vrlo korektan. Za kraj njegovog "rezime" rada sjetio sam se još jedne anegdote. Kada je prof. Golić pitao studenticu: "Volite li vi kolege banane?", ona mu je odgovorila: "Samo svježe profesore, samo svježe."

Prof. Lučić: Nasuprot profesionalnim elementima rada prof. Golića, kod Zdravka Lučića se jedino mogu izdvajati vrlo dobra predavanja, rad njegove asistentice Irene Stanić studente uglavnom ostavlja ravnodušnim (što se ne bi moglo reći za njen izgled), a često nekorektnye usmenye ispite u ovom slučaju ne mogu opravdati ni pismeni, jer asistentica Stanić nekad za dva dana uspije srama da pregleda preko tri stotine pismenih radova (?), a sistem ocjenjivanja i uvid u rad su nepoznate kategorije, nije rijetkost da studenti kada odu na uvid saznavaju da je njihov rad negdje izgubljen i da dodu ponovo na sljedeći rok. Po pravilu se "kupovina" ispta iz rimskog prava kreće od 2.000 KM pa naviše, ali po nekim izvorima i tada se moraju znati odgovori na neka data najosnovnija pitanja. Jedino što objašnjava prodavanje ispita prof. Lučića je činjenica da su plate prosvjetnih radnika u ovoj državi i dalje jako niske, a da cijene kokaina i prostituti svakog dana rastu.



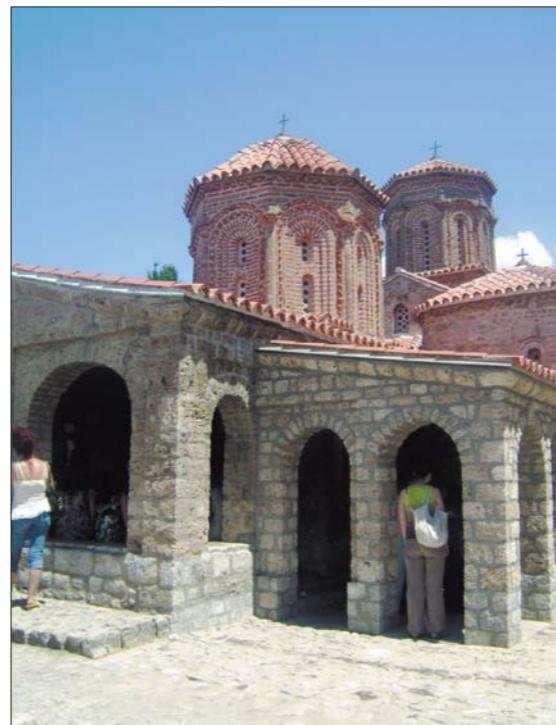
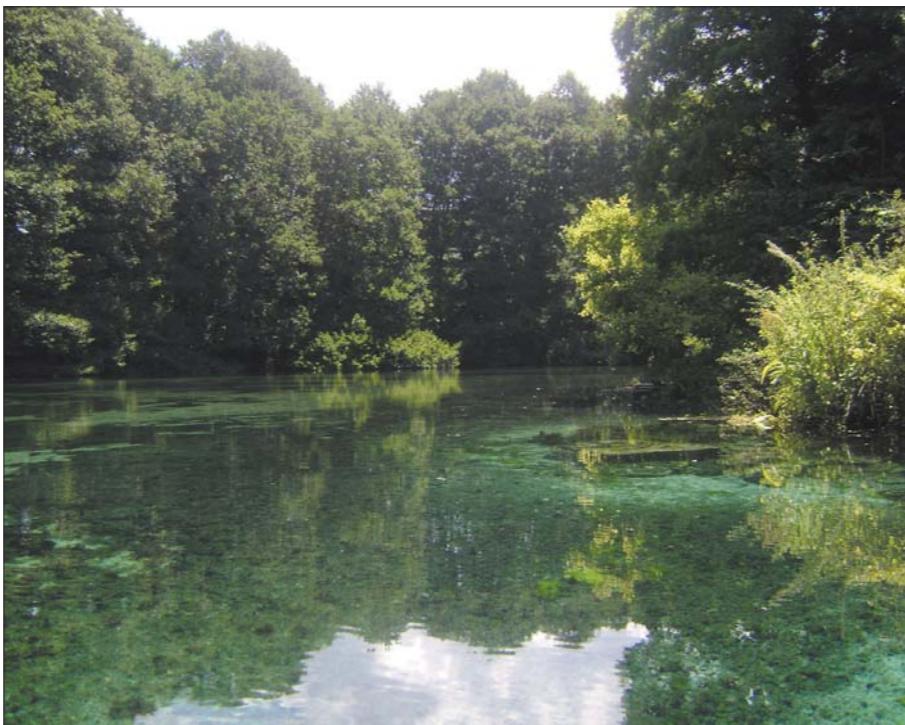
Kao zaključak se nameće činjenica da je ugled Hollywood fakulteta u Sarajevu narušen, a da se nikakve dalekosežnije i dublje promjene na njemu nisu desile, pa vjerojatno se neće ni desiti. Uostalom, i zašto bi? Nije Hollywood jedini grad na svijetu gdje nastaje materijal za dobre filmove, a nije ni sarajevski Univerzitet jedini na svijetu kojeg tiste skandalisti. Prostitucije, mita i korupcije je uvijek bilo i uveć je biti, u većoj ili manjoj mjeri, sa većim ili, u ovom slučaju, nikakvim poslijedicama.



Putopis:

Putešestvije iz Makedonije

srijeda, 22. april/travanj 2009. godine



Tamo gdje vječno sunce sja

Južno, južnije...

Piše: Tamara TRAJKOVSKI (tamzika@hotmail.com)

Dan je bio kao i sví drugi srpanjski u Mostaru. Užasna vrućina, sparina, ali ni kad ovoliko emocija zbijenih u meni. Cijelu noć sam se vrtjela, uopće nisam spavala, samo sam čekala da izade sunce, a s njim i ja iz kreveta. Moj kofer je spreman već nekoliko dana, samo čeka na mene. Sati su sporu prolazili dok sam čekala ono najgorje vrijeme – podne, kad sam se pozdravila s obitelj. Pošla su i suze jer i inače mrzim rastanke, a sad ne znam pda li mi teže to što se razdvajam od ove obitelji ili što će se sastati s onom drugom. Napokon, sjela sam u auto, i sve je bilo spremno.

Stajali smo dugo u koloni, jer, kao i uvijek, kod nas se ceste rade kada je ljeto i kada su najveće vrućine. Već me počela hvatati panika da nećemo stići na vrijeme na avion. Toliko sam čekala taj dan, sve se u meni treslo. Napokon smo krenuli. Gledam na sat, ima još vremena, a ja sam čekam natpis "DOBRODOŠLI U SARAJEVSKI KANTON". I dočekala sam. Još malo, pa zračna luka Sarajevo. Kolika je gužva bila putem, koliko sam

mislila da nećemo stići na let, ali stigli smo, i do leta su ostala još 3 sata. Sjeli smo na kavu, ali uzalud, ne mogu piti, ne mogu jesti, samo čekam obavijest putnicima za let za Skopje. I konično, dočekala sam i to, prodorao glas službenice koja poziva putnike za let za Skopje da se jave na šalter br. 7. Predala smo stvari i jedino je još preostalo čekati let.

Moji živci su pri kraju dok sjedam u autobus koji vodi do aviona. Toliko ljudi u njemu, pitam se jesu li svi sretni što idu u tu posebnu zemlju, je li samo presjedaju, koja je njihova slobodna. Jesu li ovako nestraljivi i uzbudeni kao ja? Dijelim li i s kim u ovom autobusu istu ili sličnu sudbinu? Shvaćam da je isto samo mojoj sestri i malo mi je lakše jer nisam sama. Nakon 17 godina ponovno ču vidjeti svoju obitelj, svoju krv, upoznati se prelijepu zemlju. Mislim da sad vidite zašto sam toliko nestraljiva. Sjela sam avion, o njemu ne bih ni da pričam. Sve bruji, sve se trese, napokon smo poletjeli. Evo me iznad Sarajeva, još 45 minuta. Postaje mi sve gorje i gore, toliko sam uzbudena. Sad sam iznad Srbije, već iznad Kosova, obavijest putnicima da je sve skladno, ali je puno lijepše. Ono što nije tako lijepo je da je gotovo pola Makedonaca



otislo u zemlje Bliskog istoka, trbuhom za kruhom jer im je to bila jedina perspektiva.

Za ovo putovanje smo planirali obilazak većeg dijela Makedonije i već sutra se spremamo za Ohrid. Kada sam pošla u Makedoniju imala sam, pored one da vidim svoju obitelj, još samo jednu želju, da posjetim Tošetov grob. Ne samo meni, on je bio idol i mnogim drugim, pa je za mene bilo obvezno posjetiti Kruševu. Bilo je oko 6 ujutro kada smo pošli. S obzirom na to da je Makedonija jedna od zemalja u tranziciji, autoput im je odličan. Za nekoliko sati došli smo u Kruševu. Bilo je prilično hladno za sedmi mjesec. Unatoč tome, nikad nisam vidjela manji, i ljepši gradić. Nalazi se u središnjoj Makedoniji, ima oko 5.500 stanovnika i grad je s 1.350 m na najvišoj nadmorskoj visini na Balkanu. Osim po Tošetu, poznat je po tome što je u njemu nastala prva balkanska republika, koja je trajala samo 13 dana, s predsjednikom Nikolom Karevom na čelu, kojeg su, kao i sve ostale vode, ubili. S groblja "Gumenja" Kruševa vidjimo kao na dlanu. Baš onako kako je i zasluzio, Tošetov grob je kao mali raj na zemlji. Puno cvijeća, slika, plišanih igračaka, lijepih i tužnih misli koje su zabilježili ljudi iz cijele bivše Jugoslavije. Blizu groblja, kod uličnog prodavača kupila sam neke suvenire za uspomenu, a čovjek koji je prodavao po naglasku je odmah shvatio da smo iz Mostara i rekao kako je kod nas bio u vojski.

Znam da mi se moj posjet čini savršenim jer se tamo nisam susrela s pravim problemima, bila sam samo na odmoru, nisam tamo živjela, ali mi ne bi bilo teško naći razlog zbog kojeg bih se tamo ponovno vratile i preselila. Tamo je Makedonija, narod i zemlja koju volim ja!

Nakon 4 dana, bilo je vrijeme da se vratim u sjevernu Makedoniju. Pri povratku smo svratali u Skopje, glavni i najveći grad Makedonije, koji ima oko

pola milijuna stanovnika. Nalazi se na važnoj strateškoj poziciji Balkanskog poluotoka. U Skopju je u albanskoj obitelji rođena Majka Terezija, koju je papa Ivan Pavao II. 2003. godine beatificirao i dao joj titulu "Blažena Tereza od Kalkute".

Nakon sedam dana boravka u zemlji gdje vječno sunce sja, bilo je vrijeme da se vratim u Bosnu i Hercegovinu. Osim krvi, ima još nešto što me veže za tu zemlju, možda njihovo sunce, posebno je, možda ljudi, ali jedno znam, ja sam tamo upoznala sreću. Imam poseban osjećaj kad sam pomislim na nju, odmah je nešto toploto srca.

Dok smo se vozili autom do zračne luke, samo sam glavu vrtjela čas lijevo, čas desno, željela sam da upijem svu tu ljestvu, da zapamtim svaki taj detalj, da zadržim u sebi sve ono što tamo volim, da mi da snagu do idućeg puta, da me drži u životu, jer tko je tamo jednom otišao, on će se vratiti, ja sam si gurna u to.

Znam da mi se moj posjet čini savršenim jer se tamo nisam susrela s pravim problemima,

Nakon sedam dana boravka u zemlji gdje vječno sunce sja, bilo je vrijeme da se vratim u Bosnu i Hercegovinu. Osim krvi, ima još nešto što me veže za tu zemlju, možda njihovo sunce, posebno je, možda ljudi, ali jedno znam, ja sam tamo upoznala sreću. Imam poseban osjećaj kad sam pomislim na nju, odmah je nešto toplo oko srca. Dok smo se vozili autom do zračne luke, samo sam glavu vrtjela čas lijevo, čas desno, željela sam da upijem svu tu ljestvu, da zapamtim svaki taj detalj, da zadržim u sebi sve ono što tamo volim, da mi da snagu do idućeg puta, da me drži u životu, jer tko je tamo jednom otišao, on će se vratiti, ja sam sigurna u to



Odraž

Pero iz branže: Intervju sa Vildanom Selimbegović

Novinarstvo je čestit posao od kog se može živjeti?

Duboko vjerujem da će zapravo vaše generacije uistinu dobiti šansu da promijene prilike u ovoj zemlji

Razgovarala: Selma DEMIROVIĆ (selma.demirovicbh@gmail.com)

KARIKE: Kako se Vildana Selimbegović odlučila baviti novinarstvom, jeste li požalili nekada zbog izbora?

VILDANA: Kada sam, negdje u trećem osnovne, odustala od ideje da budem stjuardesa jer sam se prestravila u avionu koji se probija kroz nevrijeme, počela sam se baviti mišljima da budem novinarka. Dugo vremena i moji roditelji, a još i više moji gimnazijski profesori, čekali su da me prođu "lude ideje" i da odaberem neki "čestit posao od kojeg se može živjeti". Moja divna razrednica Munehzeha Hafizadić čak je, nakon naše gimnazijske mature, organizirala sastanak profesora s mojim tatom, s jednom jedinom temom: Kako joj, tj. meni, objasniti da su za dobre dake "pravi" fakulteti, medicina, stomatologija... Užasavam se krv i na kraju sam svojima ponudila kompromis: ako me ne prime na žurnalistiku, u drugom roku upisati čuk elektrotehniku. Od nas 156, koji smo konkurirali, među 20 primpljenih bila sam i ja. Nije mi žao.

KARIKE: Jeste li nekada željeli odustati od svog posla, baviti se nečim drugim, šta Vas je zadržalo da ne odustanete?

VILDANA: Nažalost, iako sam milion puta naglas rekla da je ovo ruderaski posao, iako ponekad razmišljam da li bih se umjela baviti nečim drugim, nikada zapravo nisam poželjela odustati. Volim novinarstvo i još uvijek vjerujem da novinari imaju veliku zadaću da svojim angažmanom pomognu da svijet bude bolji.

KARIKE: Novinarstvo je nadave odgovoran posao. Koliko je po Vašem mišljenju to da-nas opasan posao?

VILDANA: Svjedočimo brojnim atacima na novinare, prijetnjama čak i smrću, grubim uvredama i čitavom spektru omalo-važavanja novinarskog rada. Tjed-šim se da to nije samo privilegija Bosne i Hercegovine, već da slično prolaze brojne moje kolege. Da, novinarstvo je opasan posao, ali zar danas nije iobični izlazak na ulicu opasan?



KARIKE: Da niste u ovom poslu, da niste urednica Oslobođenja, čime biste se bavili?

VILDANA: Vjerovatno bih opet nešto pisala.

KARIKE: Podržavate projekte Omladinske novinske asocijacije u BiH, a ranije ste, kao urednica Dana, podržavali slične omladinske projekte. Kakav je Vaš doživljaj Asocijacije, budući da sada i saradujemo?

VILDANA: Duboko vjerujem da će zapravo vaše generacije uistinu dobiti šansu da promijene prilike u ovoj zemlji. Možda je, zapravo, bolje reći da se nadam da će tako biti. Smatram da od Asocijacije, kao i od brojnih drugih projekata koje nose studenti, svi možemo ponešto naučiti. A vi dobijate priliku da se umiještate u ovu našu stvarnost, da tako kažem, na vrijeme. Porazno je, zapravo, što postdjentonska BiH najmanje brine o obrazovanju, najmanje projekata ima koji trebaju zadržati mlade ljudi ovdje i njihovo znanje, pamet i vizije iskoristiti za dobrobit ove zemlje. Priznajem da sam uvijek obradovana kada susretjem angažirane studente,

spremne da se bore za svoje i mjesto svoje generacije pod ovim turobnim bosanskim suncem.

KARIKE: Mislite li da Oslobođenje ima dovoljno omladinskih tema, s obzirom na prefiks novine?

VILDANA: Oslobođenju nedostaju mnoge teme, ne samo omladinske, ali hoću da vjerujem da je prvi korak napravljen i na ovaj način. Ko može bolje detektirati vaše probleme od vas samih? Zato sam neobično sretna što Karike izlaze u Oslobođenju, a nadam se da će naša suradnja animirati studente ne samo da čitaju Oslobođenje već i da svojim angažmanom utiču na otvaranje tema koje ih zanimaju i sami daju osobni doprinos.

KARIKE: Često možemo čuti da su mladi ljudi pasivni i ne-zainteresovani. Šta mislite, ko za to snosi najveću odgovornost, mladi ili oni koji kroje takve društvene uvjete, ili svi zajedno?

VILDANA: Ko je bio prvi, koka ili jaje? Priča o nezainteresnosti, pasivizmu, priča o nespremnosti mladih da se angažiraju

i njihovom bijegu od stvarnosti obično za autore ima onu vrstu angažiranih političara, profesora, društveno (bes)korisnih intelektualaca koji svoje pozicije čuvaju po svaku cijenu. Šta hoću reći: nemamo čak ni pravo kritizirati mlade generacije za neangaziranost kada je, recimo, zakon o visokom obrazovanju na jedinstvenu i uz šestostki pritisak međunarodne zajednice prošao u Parlamentu BiH ali kao okvirni, kada još uvek nemamo ni agencije za certifikaciju kvalitete rada na fakultetima, kada se dijeli diplome bez zvanja, kada fakultete otvara i dojučerašnji piljari... Paradoksalno je ali istinito - upravo u takvim uvjetima očekujemo da se mladi zainteresiraju i mijenjaju takav naš svijet. Iskreno, potpuno razumijem što suočeni sa svim tim problemima današnji studenti sebe troše na promalaženju mogućnosti da napuste ovu zemlju.

KARIKE: Kako biste Vi ocijenili današnje novinarstvo?

VILDANA: Mediji su u današnjoj BiH, kao i svugdje na svijetu, održi društva. Nažalost, podijeljeni smo po istim granicama po kojima je i Bosna i Her-

Novine su rijetko pokvarljiva roba, nešto poput sladoleda - treba ih odmah konzumirati. Od novina-sladoleda sutradan ostaje samo kornet, tj. novinski papir, koji može poslužiti jedino za pripaljivanje vatre u pećnicu ili pranje prozora. Omladinski magazin Karike Omladinske novinske asocijacije u BiH ove godine izlazit će u Oslobođenju. I za to se najprije možemo zahvaliti gospodi Vildani Selimbegović, glavnoj i odgovornoj urednici, s kojom smo razgovarali o novinarstvu, mladima, Asocijaciji...

cegovina. Voljela bih da je druge, no dio ovdašnjih medija prepoznao je formulu uspjeha u bliskoj vezi sa političkim partijama i njihovim vlasnicima i takvi mediji zapravo saučestuju u postdjentonskoj formuli vlasti - jedan narod, jedna vjera, jedna partija i njoj odani mediji. Oni koji ne pristaju na tu formulu i sami trpe udare iz različitih centara moći. Upravo zato moje kolege iz političkog magazina 60 minuta tako često doživljavaju neprijatnosti, prijetnje i fizičke nasrte. Oslobođenje nastoji biti novina svih Bosanaca i Hercegovaca i vrlo sam ponosna što naši čitatelji to prepoznaju i što nam tiraž raste i u Mostaru i u Banjoj Luci i u Sarajevu.

KARIKE: Koji bi bio Vaš savjet budućim novinarna-ma?

VILDANA: Naš je posao težak, ali nije istina da nemamo izbora: zapravo je taj izbor vrlo jednostavan i kog god želi baviti se novinarstvom treba samo donijeti jednu odluku - hoće li raditi za zajednicu i u korist općeg dobra ili za vlast. Ovi drugi, vjerujte, nikada neće postati novinari.

**Pažnja,
čita se!**

Pero iz branše: Intervju sa Dženanom Aladžuz

Biti, danas, novinar ili ne?

Društvo bez pouzdanih vijesti jest, prije ili kasnije,
društvo bez temelja slobode!

Razgovarala: Damira KULENOVIĆ (damira.kulenovic@gmail.com)

KARIKE: Pored toga što ste direktorica UG INFOHOUSE (usput, čestitke povodom istog), izvrsna kolumnistica magazina Start, čime se još bavite (da li postoje još neki poslovi koje obavljate)?

DŽENANA: Svim vrstama kućnih poslova. Dakle, perem veš, peglam, kuham, krećim, masiram muža (smijeh). Ele, sve što prava bosanska žena treba da čini (smijeh). Šalim se, naravno, u našoj kući nikao ne spremal' Vjeruj mi da INFOHOUSE uzima svaki trun energije tako da ne preostaje baš snage za nešto više osim periodičnih teksta za magazin Start BiH.

KARIKE: Po profesiji ste...

DŽENANA: Diplomirani komparativista i diplomirani bibliotekar. E, šta znači ovo komparativiste ne znam ni ja – kad smo pitali profesore na fakultetu šta mi možemo s tom komparativističkom diplomom rekli su: „Pojma nemamo!“

KARIKE: Koliko dugo radite kao novinar i otkud želite i ideja za istim pozivom?

DŽENANA: Od 1996. godine. Oduvijek sam voljila nešto pisati i zapiskivati ljudе tako da se to spojilo u novinarstvo (smijeh). Volim taj poziv jer mi dozvoljava da pitam šta želim, koga želim, a i da izgovorim šta mislim. Također me tjeram da sam stalno u toku događaja, da pratim dešavanja, nove trendove, da čitam stalno...

KARIKE: Da li su Vaša očekivanja i prvobitna mišljenja o novinarstvu poklopila sa sadašnjim, nazovimo ga "iskusnjim" mišljenjem?

DŽENANA: Naravno da ne. Moje starije kolege koje su već dugo u poslu mi kažu da ovako loše novinarstvo nikad nije bilo. I ja to, načinost, stalno viđam. Pod lošim novinarstvom smatram nakanik novinara i njihovih urednika da objavljaju teme bez konsultacije „obje strane“ u priči, jer im je bitno samo da tema bude šta ekskluzivna, skandalozna, sočnija. Veoma malo argumentata vidim i u vijestima i u natpisima i to me žalosti. I onda, kakvu mi sliku šaljemo našim čitaocima i gledaocima? Veoma blijeđu i dosta lažnu...

KARIKE: Koje su prednosti i nedostaci ovog posla (novinarstva)?

DŽENANA: I jednog i drugog im toliko da ne bi stalo ni u knjigu, a kamoli u ovaj razgovor.



Možda najveća prednost, po meni, jeste sloboda govora i mišljenja koje pravo novinarstvo potiče i promovira. Sloboda da se istraže priče koje nekoga mogu nadahnuti, drugoga natjerati da se bolje ponaša (naprimjer vlasti), potaći raspravu o tabuima... A od nedostataka, osim onih koje sam maloprije spomenula, meni najmrži jeste ljenost – ljenost i medija i novinara da se potrdue pa pronađu izvor informacija koji nije aktuelni premijer ili dopremijer.

KARIKE: Šta znači biti novinar u BiH danas?

DŽENANA: Zaista ne znam. To jedno polje koje se svaki dan mijenja.

KARIKE: Šta znači biti dobar novinar?

DŽENANA: Neko ko misli svojom glamovom, neko ko stalno čita i istražuje, ko se ne zadovoljava serviranim odgovorima, ko ne ide za masom već naprotiv sam/sama traži puteve i informacije, neko ko voli razmišljati...

KARIKE: Kako ocjenjujete novinarstvo u BiH danas, dakle, koliko mislite da je ono kvalitetno, koliko je drugačije bilo prije (npr. 10 godina), a šta mislite kada nas budućnost očekuje na ovom planu?

DŽENANA: O budućnosti zaisata malo znam, jedva mogu da skontam i sadašnjicu. Vjerujem

da ne može biti gore nego što jestе, ako je to neka utjeha. Ne mislim da je sve u prošlosti bilo super. Naprimjer, u doba kad su mediji u Jugoslaviji bili zaista režimski tada nisu smio napisati običan teksst bez 100 provjera i 200 potpisova odobrenja. Danas je opet više slobode, ne postoji verbalni delikt tako da te niko ne može kazniti što slobodno govorиш, (može za klevetu i obmanu, ali ne i za slobodnugovoru). Naprimjer, smiješ govoriti da ti se ne svida uredjenje, predstavnik vlasti i slično za razliku od prije...

KARIKE: Mislite li da se ta današnja slika novinarstva može popraviti (ukoliko da, kako)?

DŽENANA: Naravno da može, i upravo Ti ONA u BiH i sva tvroja raja ste nam jedina šansa. Ako budete vjerovali da smijete govoriti i pisati slobodno, ne postoji ta slika koja će vas moći spriječiti da „pocistite“ sadašnje redakcije i napravite mjesto za sebe i sebi slične.

KARIKE: Svjedoci smo raznih, kako fizičkih tako i psihičkih napada na novinare danas: koliko je ovaj posao s te strane gledišta siguran?

DŽENANA: Vrlo nesiguran. Ali to nije novitet, tako je otkad je prvi čovjek uzeo pitati i pisati ono „što se ne smije“. Međutim, ovaj posao donosi mnogo dobrih stvari – po-

znanstva (kad sam upoznala Jolana Malkovića danima sam bila smrtno zaljubljena u njega), veze (mnogo lakše dobiješ ljheb i mljeko u granapu nego prije), znanje (zbog stalnog truda da si u središtu novosti na kraju sve znaš o svemu – iako ne tvrdim da je to znanje baš duboko)...

KARIKE: Kako vidite našu Asocijaciju (ONA u BiH - Omladinsku novinsku asocijaciju u Bosni i Hercegovini) i budućnosti, budući da ste s nekim od nas već imali priliku raditi? (Bila sam učesnica jednog Vašeg treninga koji je organizovao SHL – Njemačka fondacija Schüler Helfen Leben, u sklopu projekta "Mala škola novinarstva").

DŽENANA: Vaša Asocijacija je veoma plemenita ideja jer okuplja mlađe koji že napraviti korak više nego što sredina ili porodica misle da je dovoljno. Svi koji sam upoznala na radionicama pokazuju želju za učenjem nečeg novog i, što je također bitno, za prelaskom barijera (teritorijalnih, etničkih, entitetskih, konvencionalnih...) radi sticanja novih iskustava i poznanstava ne bojeći se da će usput izgubiti svoj identitet. (Nije identitet čarapa pa da se zagubi u pranju, je l' tako?) Mislim da imate zaista čemu da se posvetite i šta da gradite dalje.

KARIKE: Šta preporučujete

Novine su od vrlo važnog društvenog značaja za sredinu u kojoj izlaze. Da, novine imaju veliki uticaj na formiranje javnog mišljenja, ljudi im, bez obzira kako su – dobro ili loše vodene - ipak vjeruju. Inače ih ne bi kupovali. A i najveća današnja vijest već sutra nije vijest. Novine, kao što znate, žive samo jedan dan. Upravo on novinarstvu, dobrom, lošem, današnjem novinarstvu u Bosni i Hercegovini, razgovarali smo sa Dženonom Aladžuz. Izvrsnom novinarkom, koja trenutno piše za magazin Start (i profesionalno, pozitivno zbumnjuje i iznenaduje javnost i njene čitaoca o sex-u, o stvarima koje prate isto, a o kojima se tek slobodno "progovara") i koja je direktorica Udruženja građana INFOHOUSE. Kao već dugogodišnja novinarka, gospoda Dženana se odazvala našem pozivu za intervju ovakvog tipa i upravo ove teme (koja joj je veoma bliska), a zadovoljstvo je još veće nama (meni) bilo družiti se upravo sa ovakvom osobom

mladima koji se žele baviti novinarstvom i svim mladima koji budu čitali ovaj intervju?

DŽENANA: Da puno, puno, strašno puno čitaju i da se nikad ne zadovolje odgovorom: „Nemam komentara.“

KARIKE: Hmm.... Istina. Hvala Vam za ovako jednostavne, iskrene i posebne odgovore!

DŽENANA: Hvala i Tebi na dinom i ugodnom društvu! Nadamo da ćemo i u budućnosti saradivati.

Nadam se (kao i čitav tim ONA u BiH) da će ovaj tekst i napisane riječi uticati na vas, dragi čitatelji, jer samo loša publika želi loše novine. A nadamo se da će intervju biti i od velike pomoći onima koji se sad dvoime o svom budućem pozivu i odabiru visokog obrazovanja. Sigurno i među vama "čuće" oni koji bi mijenjali svijet, dizali revolucije (ne bukvalno), udobili promjene i novine baš u svijet novina i novinarstva, jer žurnalizam samo prividno služi trenutku, on zapravo razara duhovnu osjetljivost potomstva. Maramo gledati na ono što se dogada u životu, a ne na ono što želimo da se dogodi.

Ine zaboravimo, ne zaboravite da društvo bez pouzdanih vijesti jest, prije ili kasnije, društvo bez temelja slobode.

Iza dvogleda: Klasik pornografske industrije

Duboko, dublje, najdublje

O filmu Deep Throat

Piše: K. A. & L. A. (communisam_fan@hotmail.com)

Jmajući na umu da je ovo ozbiljan časopis, i u ovaj tekst je jedan ozbiljan studij, odlučio sam da izbjegnem analizu novokomponovanih izdanja, koji često nemaju duha niti ikakve estetike, već se samo baziraju na nekim fetišističkim elementima ljudske seksualnosti. U ovom tekstu ču pisati samo o najvećem klasičku pornografske industrije, o filmu koji je pionir te iste, naime, radi se o ostvarenju „Duboko grlo“ (Deep Throat).

Deep Throat je američki pornografskiigrani film, u kinima je počeoigrati 1972. godine, njegov scenarista i režiser je Gerard Damiano, a glavne uloge su tumačili Linda Lovelace (Linda Susan Boreman) i Harry Reems. Ovaj film je jedan od prvih "pravih"pornografskih filmova ikada snimljenih, naime i do tada su se snimali, ali bili su markirani striktno kao edukacioni filmovi, jer je to bio jedini način za njihovu legalnu distribuciju. Deep Throat se smatrao punih šest dana u Miamiu, januara 1972. Film je producirao tzv. Lou Perry, koji je bio čuveni mafijaš tog vremena. Glavnu glumicu Lindu Lovelace je iz Yonkersa (predgrađe NYC-a), doveo njen tadašnji muž Chuck Traynor (produdički menadžer filma). Iako je ostvarila fantastičnu ulogu u ovom filmu, ona je kasnije tvrdila da je sve radila pod prisilom i prijetnjama svog tadašnjeg muža, koji je za njenu ulogu dobio \$1250. Za vrijeme koje je provodio u intimnim odnosima sa svojom suprugom Chuck je primijetio da ona ima nevjeroatan dar za oralno zadovoljavanje, tako da ju

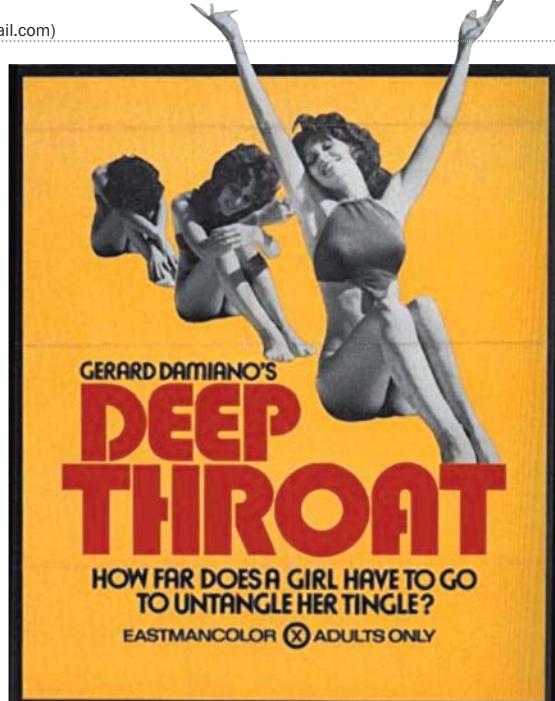
je odlučio uključiti u projekt Deep Throat. Chuck je i sam pokušao glumiti u tom filmu, no zbog problema sa erekcijom, to mu nije pošlo za čunom. Nasuprot svom mužu Linda (pod prisilom ili ne), ostvaruje legendarnu ulogu u ovom filmu i u svoje prve dvije biografije tvrdi kako je ovaj film bio "liberating experience", a kasnije u svojoj biografiji govori: "Svaki put kad neko gleda ovaj film, gleda kako mene slijuu."

Glavni protagonist filma Harry Reems je imao kud i kamo veće probleme od Linde, naime on je prvi glumac koji je na američkom državnom sudu bio optužen za širenje nemoralja, prijetilo mu je i do 25 godina zatvora, no, nakon afere Watergate i dolaska demokrata na vlast, on biva pomilovan, (tajni informant u aferi Watergate je dobio nadimak po ovom filmu). Harry Reems nakon neuspjeli glumačke karijere i poprilično razuzdanog života, danas živi negdje na sjeveru Amerike i iako je rođeni Židov (Herbert Streicher) sveštenik je protestantske crkve. Za nastup u Dubokom grlu je dobio samo 100 dolara.

Sam film je bio zabranjen u polovini američkih država, mada mu to nije smetalo da sa zaradom, na box officeu, od 600 miliona američkih dolara postane najprofitabilniji film ikada. U Deep Throat je uloženo samo 25.000 dolara, a navodno je zaradio nevjernatvu, navedenu, sumu od 600 miliona.

Radnja filma smještena je Miamiu, gdje se isfrustrirana mlađa Linda žali svojoj priateljici kako ona uživa u seksu, ali nije u stanju da dostigne orgazam, tvrdi da želi čuti i osjetiti "Bells and bombs". Prijateljica je

Nekad mi je neko dao
ideju da napišem tekst
o najaktivnijoj
njajtiražnijoj strani sedme
umjetnosti. Ja sam
podrazumijeva se, drage
volje pristao, pošto sam o
ranog puberteta pa evo
sve do danas, skupina
popriličnog iskustva sa
tom granom filmografije.
Mada moram biti iskren
priznati da u zadnje
vrijeme sve rjeđe pratim
zbivanja na toj sceni
i pored toga smatram se
dovoljno kompetentnim da
napravim prilog o jednom
djelu pornografske
filmske industrije.

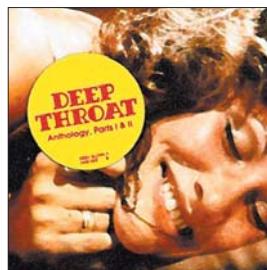


upućuje kod "doktora" koji je specijalist ginekologije. Nakon iscrpnih pregleda Harry Reems otkriva da Linda ne može da doživi vaginalni orgazam, no klitoralni orgazam je moguć, ali samo u njenom grlu (iz nekog razloga je Lindin klitoris izrastao u njenom grlu?!?). Tako Linda kreće u potragu za idealnim muškarcem koji će u njenom grlu izazvati vratromet. Na kraju filma se opet vraća kod ekscentričnog doktora, koji je dovodi do orgazma (scena njenog, navodnog, orgazma je popraćena snimkom lansiranja rakete). Linda je ovim filmom revolucionirala pružanje oralnog zadovoljstva,

tehnikom tzv. dubokog grla.

Ovaj film je najgledaniji pornografski film svih vremena i nakon njegovog famoznog uspjeha su čak i velike filmske kompanije poput Paramounta i Universal Picturesa, počele da produciraju pornografske filmove. Deep Throat se i pored velike popularnosti danas, bar na našem tržištu, može jako teško naći. Jedini izvori ovog filma su internet i neke scene prikazane u dokumentarcu "Inside Deep Throat".

Dakle, tekst ču završiti istom rečenicom kojom je i sam film završen: "The End. And Deep Throat to you all."



In Memoriam To: Linda Susan Boreman (10. 01. 1949 - 22. 04. 2002). Hvala na svemu što si učinila za tehniku oralnog zadovoljavanja.



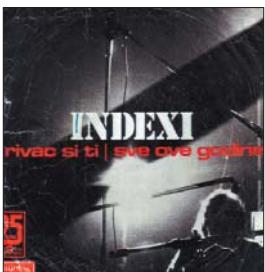
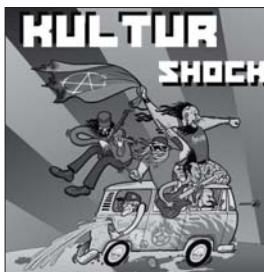
Umjetnost:

Grand Show

Piše: Bianka BADROV (bianca_mimi_1990@hotmail.com)

Danas talenat uopće nije bitan.
Bitno je ono što se vidi, a ne
ono što se čuje.

Pjevaljke kao što su Ceca, Šeka, Stojan, Jana,... jesu veoma atraktivne, neke zahvaljujući estetskoj hirurgiji, a neke su čak i prirodnog lijepe (prirodnog + folk = nemoguća kombinacija), ali ono što „ispuštaju“ iz sebe dok se plebjekaju po pozornici sa još golijavije obućenim „plesačica-

Kaleidoskop: Stare nove vijesti

O ukusima se ne raspravlja

Na višim skalama

Piše: Erna KLJUČIĆ (erna_goga@hotmail.com)

Muzika mlade u BiH možda više ne čini sretnima i možda muzika ne predstavlja ono što nekada jest, ali postoje muzička dešavanja koja u biti mogu zadovoljiti potrebe ove naše jedne napaćene omladine željne dobre muzike i dobrih svirki... Danas je potrebno puno više od pjesme da bi se napravio "dobar posao", a publika nije tako zahtjevna kao nekada i neka jeftina produkcija je čini vrlo zadovoljnom.

U našoj državi (koja zvuči poprično loše kada je muzikalnost u pitanju), ima i postoje muzički eveneti, i sad o ukusima ne valja raspravljati, uzmi ili ostavi. Na vama je da odlučite je li to koncert Ace Lukasa ili pak tribute band (ne)normalni Balašević?

U Goraju se tako nekoliko godina održava Festival prijateljstva. Prošle godine, na Festivalu, nastupio je i band Cultur Shock iz Seattlea (SAD). Pošto sam veliki fan njihove muzike neke stvari ne mogu reći objektivno, ljudi nastupaju po svim velikim evropskim gradovima, ali valja biti „faca“ pa doći u BiH i odraditi izvrstan posao, jer bosanskohercegovačka publika zna biti okrutna. Ono što još znam je da niko poslije njihove svirke neće ostati ravnodušan, a onaj ko zna i cijeni Srdana Jevđevića (lider grupe između ostalog Sarajlija, poznatiji kao Gino

Banana) zna i o čemu govorim. Zašto ovo pišem sada, zapitati će se neko. Pa jednostavno. Festival prijateljstva, kao i Sarajevo Film Festival, uostalom, ne traju samo u tih nekoliko ljetnih dana, već se na njihovoj organizaciji radi aktivno tokom cijele godine.

Idemo dalje, tako redom, osvrnut ću se na još poneke... „Aleksandra Radović on Stage“ bio je naziv mini turneve ove pop pjevačice u sklopu koje je svojim glasom i pjesmama obradovala publiku u Bosni i Hercegovini. Aleksandra je sa svojim bendom održala koncerete u tri bosanskohercegovačka grada i to u Banjoj Luci, Sarajevu i Tuzli. U Tuzli je, osim toga, u Domu mlađih održana svirka (Ne)normalnih, tribute band Balašević, te prije nepunu sedmicu koncert Ace Lukasa u sportskom kulturnom centru Međjan (Tuzla), pa voli nek izvoli.

Ovu su samo neka od muzičkih dešavanja u našoj državi, spomenuto ih je tek nekoliko – dovoljno da se ne žalimo kako ih je malo. Za kraj malo domaćeg marketinga. Elvir Laković Laka osvojio je prestižno priznanje "The Best Adria Act" koje dodjeljuje MTV za 2008. godinu. Iako se to već uveliko zna, takvo nešto zahtijeva da se o tome još priča... Glasanje za najboljeg izvođača MTV Adria za ovu godinu trajalo je od

8. septembra do 12. oktobra, a publika je svoje glasove dodjeljivala putem interneta i sms-a. Ujakoj regionalnoj konkurenциji, između grupe Jinx, TBF, Leloojama i Marchella, Laka je pobijedio sa uvjerljivom prednošću. Dosadašnji regionalni dobitnici ovog prestižnog priznanja bili su članovi grupe Siddharta (2005.), Aleksandra Kovač (2006.) i Van Gogh (2007.). Laka se trenutno "povukao" iz javnosti jer priprema novi album.

Kada su u pitanju nedavno održani koncerti, treba posebno izdvojiti one u sarajevskom Domu mlađih - Skroz, Rundek. A što se tiče narednih muzičkih zbivanja na tapeti je koncert popularne pjevačice Jelene Tomašević najavljen na 23. april u 21 sat i 30 minuta u Hotelu "Maestral" (Tuzla), pa ko voli nek izvoli.

P.S.

"A long long time ago I can still remember
How that music used to make me smile
And I knew that if I had my chance
I could make those people dance
And maybe they'd be happy for a while."

(American Pie by Bob Dylan)

with Seka Aleksić & Co.

Grand parada u nama

gme, Parni Valjak) jednostavno ne idu zajedno.

Ne samo kod nas, nego i svugde na svijetu muzika nije ona stara, nego iz generacije u generaciju postaje lošija i gubi svoj značaj. Danas svi izdaju pjesme i albume s ciljem da zarade sviđaj pet minuta slave, a ne da postanu istinske legende kao što su to bili Beatlesi, Elvis Presley, Michael Jackson, Elton

John... Prije su muzičari koristili svoju slavu i značaj svoga imena da bi preko svojih pjesama i nastupa prenosili poruku mira, ljubavi i tolerancije. Danas oni svoje ime koriste da bi reklamirali kojekve modne kuće, parfeme, kozmetiku... Zahvaljujući internetu slava je danas svakome dostupna, ali ujedno i internet je taj koji ugrožava muzičku scenu. Onoliko ploča, koliko je

sakupljeno, „novih generacija“, upoznati ih sa svim muzičkim pravcima, pokušati i pružiti više opcija, ali sve u svemu: odluka je njihova. Mladi ne bi trebali okretati glavu kada je u pitanju starija muzika i možda bi barem ponekad, u tijeku svoje sobe, da ih niko ne vidi, umjesto onog „tandara - manadar“ Seka Aleksić & Co, mogli „naviti“ neke stare hitove. Za svoju dušu.

Iza dvogleda: Vijesti

BELODOCS 2009

Međunarodni festival dugometražnog dokumentarnog filma u Beogradu



Piše: Jelena VUČIĆEVIĆ (jelena.vucicevicbh@gmail.com)

Medunarodni festival dugometražnog filma BELODOCS 2009 nudio je radoznalim i avanturički nastrojenim gledaocima širok spektar zanimljivih i provokativnih filmova visokog emocionalnog nabora. Jedan od ciljeva kojima je težio BELODOCS 2009 je čvrsta namjera da domaćeg gledaoca upozna sa najznačajnijim, najkvalitetnijim i najboljim ostvarenjima dugometražnog dokumentarnog filma snimljenim u najrazličitijim delovima svijeta, a potom prikazivanih i nagradivanih na velikim svjetskim festivalima kao što su IDFA u Amsterdamu, Visions du Reel u Nišu, Trieste Film Festival, Taiwan International Film Festival, ZagrebDox - International Documentary Film Festival, Berlinale - International Film Festival. Jedine preporuke filmu moraju biti kvalitet, aktualnost, originalnost i provokativnost, bez obzira na tematiku i prijeklo.

Tokom pet godina festivala BELODOCS 2009 publika će imati priliku da pogleda 15 filmova u međunarodnoj takmičarskoj selekciji, 10 fil-

movu u regionalnom takmičarkom dijelu programa i 30 naslova koji će se naći u komercijalnoj ponudi za vrijeme i nakon završetka festivala. Dvije dominantne teme kojima se vraćaju vodeći svjetski dokumentaristi nametnule su tematske cjeline ovogodišnjeg međunarodnog takmičarskog BELODOCS programa: Stari novi svijet i Potrođica i samoća. U okviru pratećih programa Festivala biće održane specijalne filmske projekcije, predavanja, okrugli stolovi, radionice i majstorske radionice poznatih svjetskih režisera i producenata.

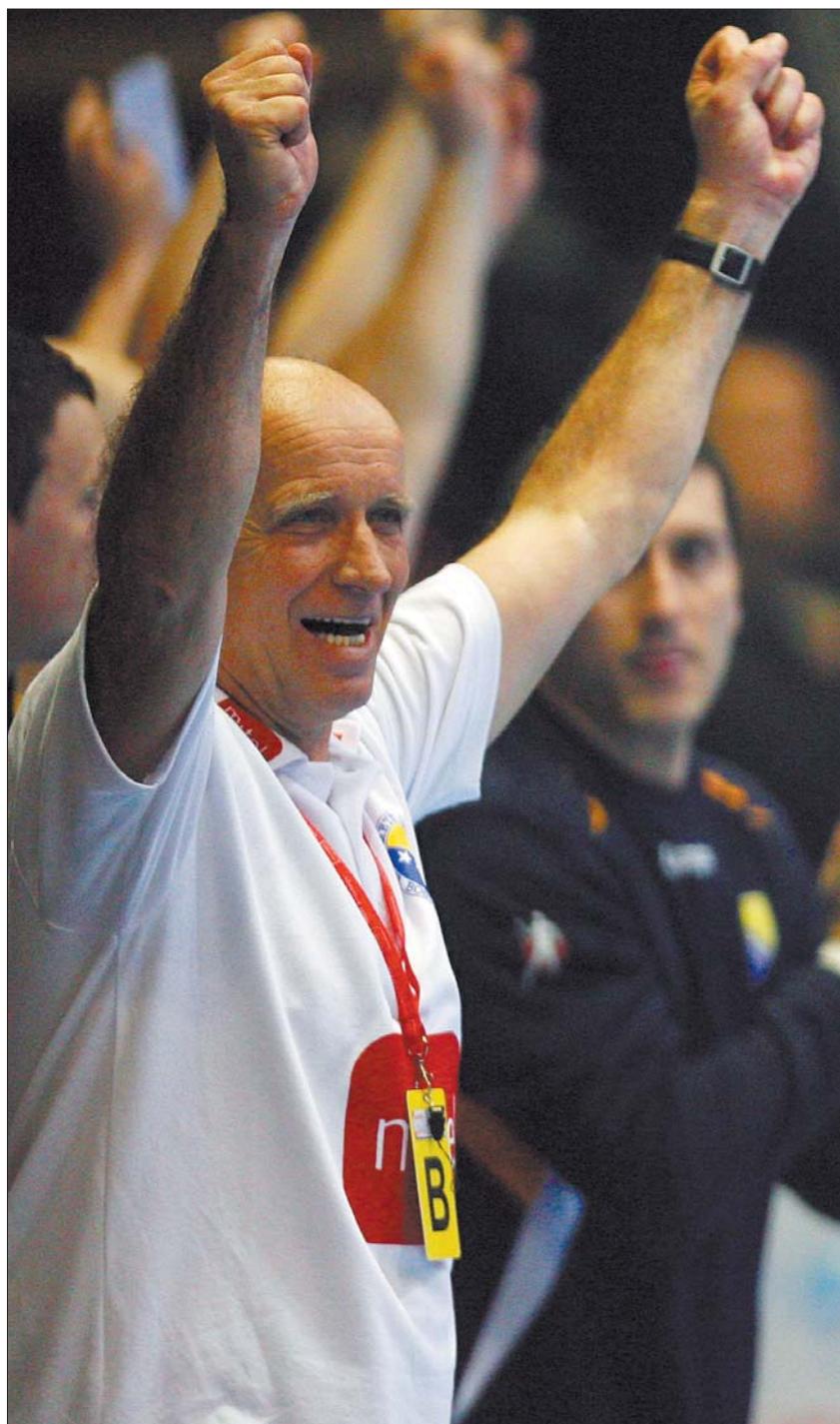
P.S.
BELODOCS 2009 mijenja Vaš pogled na svijet, mijenja svijet u Vama!

Narodna ili što bi mnogi rekli „novokomponovana“ muzika je svugdje prisutna, ali i pored sve popularnosti, mnogi stručnjaci je smatraju dnom. Međutim, činjenicu da ona pripada tom dnu, ljudi zanemaruju i nije ih teško shvatiti. Ta muzika podiže atmosferu u dimom ispunjenim kafanama, sa konobaricama „utegnutim“ do bola. I šta mislite o tome?!

Folovi i golovi: Intervju sa Halidom Demirovićem

Na kafi sa selektورом rukometne reprezentacije BiH

„Ne volim da se javno eksponiram, osim ako razlog nije afirmacija rukometa“



Razgovarala: Selma DEMIROVIĆ (selma.demirovicbh@gmail.com)

KARIKE: Kako poredite rukomet kada ste Vi igrali i rukomet danas?

SELEKTOR: To je ogromna razlika. Prije se igralo dosta sporije, igralo se dosta pojedinačno. Danas se mnogo više trenira, više je tempa, dinamičnije je, zato igraci moraju biti kompletnej - spremni i da igraju u одbrani i u napadu. Prije je bilo važno ko postigne dosta golova, on je onda važan i o njemu se samo govori, danas se više forsira kolektiv, tako da igraci moraju biti obučeni tako da igraju i u одbrani i u napadu. Nema više baš puno tih specijalaca, kao što je prije bilo. Međutim, igraci imaju dosta šanse da dalje produ, da se prodaju, i tada je isto mnogo novca u igri. Za igrace je to isto primamljivo, da rade na sebi i da igraju. Glavna razlika je, dakle, dinamika.

KARIKE: Moram Vam postaviti i ono standardno pitanje, je li lakše biti igrac ili trener?

SELEKTOR: Lakše je biti igrac, jer više je čovjek fokusiran na sebe, više se brine o sebi, da odigra dobro utakmicu. I ako je odigrao igrac dobro, onda se osjeća bar dijelom zadovoljnim iako se utakmica izgubi. Trenerски posao je kompleksan. Mora se napraviti jedna cjelina da funkcioniše kao kolektiv, a sastavljen od pojedinaca i svako od njih ima svoje zahtjeve. Sve se mora podrediti kolektivu, i onda trener mora biti i pedagog i psiholog, ne samo trener na treningu, i to veoma velika razlika.

KARIKE: U utakmici u Srbiji sve vrijeme igrala je ista sedmorka. Zašto niste više rotirali igrače?

SELEKTOR: To je jedno dobro pitanje. Na ovom nivou, na internacionalnom, nemamo mnogo igraca koji su prije nastupali na sličnim takmičenjima, koji mogu odgovoriti tome. Ne bih htio s tim da potcenjujem te mlade igrace. Na klupi nemam nekoga ko to mogao da zamjeni Terzić ili Toromanovića. Neki igraci nisu imali nijednu utakmicu na tom nivou, nisu odigli ni jednu prijateljsku utakmicu za reprezentaciju, i onda je malo i za mene teško da ih sta-

vim. Mislio sam da će ovi igraci koji su bili u sastavu ipak izdržati tu fazu, jer su bili umorni. Umor je odlučio utakmicu. Mogu sada ovako analizirati, ali to su već retorička pitanja, šta bi bilo da sam njih stavio, pa da su oni napravili greške, prigovorili bi mi što stavljam početnike. Srbija, recimo, rotira puno, ali oni imaju jaču ekipu.

KARIKE: Dakle, umor igraca bio je presudan što smo izgubili posljednju utakmicu?

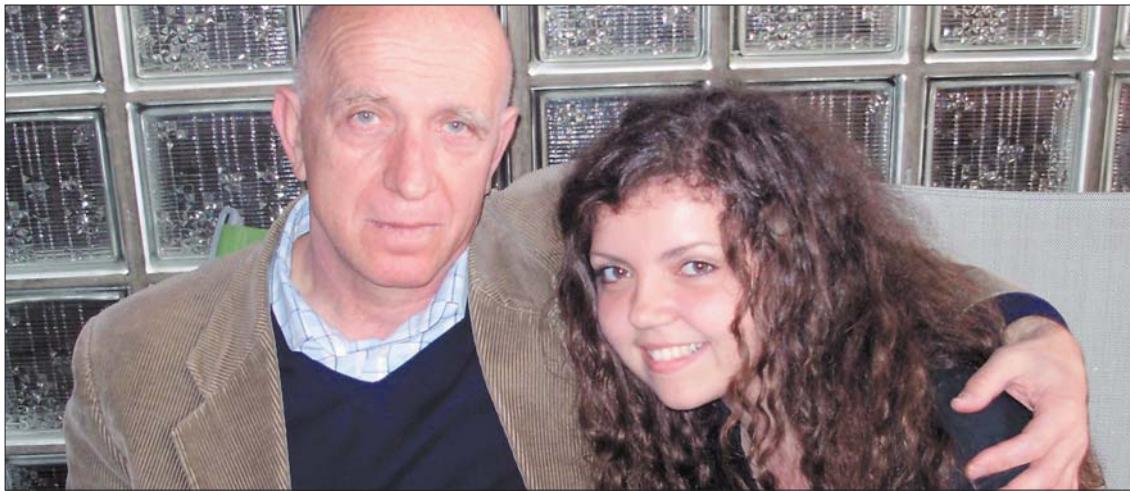
SELEKTOR: Da, umor je presudan, i stoži to da sam trebao igrace više rotirati, ali imao sam strah da će mlađi igraci napraviti još veće greške.

KARIKE: Sta mislite o rukometu susjeda?

SELEKTOR: Jugoslavija je imala jaku reprezentaciju. Sigurno da je Hrvatska na samom vrhu, sad su, eto, viceprvaci, a bili su i prvaci svijeta, olimpijski pobjednici. Srbija je uvijek imala u rezervama dobrih igrača, i prije su bili dobri i sada se vraćaju. Oni imaju kapacitet da mogu sastaviti tri ili četiri reprezentacije. U poređenju s nama, to mnogo znači. Kod nas, ako nam se jedan ili dvojica igraca povrijeđe, odmah imamo problema, a oni to nadoknade kao da se ništa nije ni dogodilo. Makedonija je isto napredovala, dobro igra. Crna Gora ima isto tako dobru reprezentaciju. Ovo područje odgovara tom našem rukometnom sportu, jer je to veoma oštar sport, brzo se igra, ali mora se isto puno sa glavom raditi, ali upravo odgovara našem mentalitetu, ovom podneblju i temperaturom. Dobro kotiraju reprezentacije naših susjeda. Oni mnogo više ulažu u sport. I mi se polako približavamo, ali to je jedan mukotrpni posao, zato što politika i društveno stanje neminovno utiču na to. Novac je opet mjerilo i vrlo je teško radići u uvjetima koje imamo, a u zadnje vrijeme to se dosta poboljšalo, i probamo da izvučemo ono najbolje od onoga čime raspolaćemo.

KARIKE: Gdje vidite našu reprezentaciju za 5 godina?

SELEKTOR: Kada bismo ostali u ovom kontinuitetu, si-



Trenerski posao je kompleksan. Mora se napraviti jedna cjelina da funkcioniše kao kolektiv, a sastavljen od pojedinaca i svako od njih ima svoje zahtjeve. Kada bismo ostali u ovom kontinuitetu, sigurno za godinu-dvije bili bismo na nekom veoma važnom takmičenju, a kada bismo timu dobili još više igrača. Drugi imaju veću pažnju, jer su lovci animirali mlade ljude da se više okrenu ka rukometnom sportu, da u sebe ulazu, jer to je naporan sport, i mora se u sebe ulagati. Mislim da imamo dobru perspektivu, samo logistika je važna, jer je ona ta koja prati sport, jedno bez drugog ne može. Ako imaš novac, a nemaš igrače ili ako je obratno ne vrijedi, mora sve da se poklopni. Kad epika igra na terenu, kad harmonira, kad igra dobro, tako isto i ljudi koji rade za ekipu moraju da znaju što hoće. Mi imamo taj problem što se sastav često mijenja. Dode često neko novi, pa malo radi, pa onda opet izmjene, sve ispočetka. Bez vizije svakako nema ni uspjeha.

KARIKE: Zašto ste stvarno otišli iz Bosne? Koji je bio pravi razlog?

SELEKTOR: Bio sam dvije godine u tom klubu. To je bilo za mene jedno lijepo vrijeme. Prošlo je dosta vremena otkad više nisam tamo, opredijelio sam se za reprezentaciju, da samu nju vodim. Razišli smo se u samom konceptu u radu i ja sam zahtijevao da svoj posao na terenu ja obavljam kako najbolje znam. Rezultati govore za sebe. Mislim da je klub dobro organizovan, da isto pravi dobre rezultate, ali moj odlazak je njihovo opredijeljenje i ja to poštujem. Opredijelio sam se za reprezentaciju i sada tu želim dati svoj doprinos i, normalno, iskustvo koje imam.

KARIKE: Šta mislite, da li postoji danas „sistem za proizvodnju igrača“ ili oni koji imaju para ti i treniraju?

SELEKTOR: Sigurno da je logistika važna, kako sam već rekao, ali ne igra glavnu ulogu. Talenti i rad na sebi se primijete, i dođu do izražaja. Za mlade ljudе svakako je važno da budu primijećeni, da ih neko otkrije, da im se pruži prilika da napreduju. Kod nas je taj put sigurno dosta trnovitiji nego evropskim zemljama i klubovima, samim

time što se tamo rukometu više posvećuje više pažnje. Talent je tek deseti dio, ostalo se sve postiže konstantnim radom na sebi, disciplinom i upornošću, ali i odricanjima.

KARIKE: Da li ste zadovoljni nastupima naših igrača koji igraju u Evropi?

SELEKTOR: Sigurno, veoma sam zadovoljan i sretan sam da igraju u Evropi, na tom jednom nivou. I mi probamo da igramo evropski i već smo u tome doista uspjeli, i ovi igrači

koji odu snašeg potrošnja samo mogu da napreduju. Što se tiče treninga i odnosa prema radu, tamo mogu da budu samo pravi profesionalci. U našim klubovima, osim RK Bosna, i u RK Sarajeva, nema baš tih optimalnih uvjeta da bi se igrači razvijali. Mislim da je dobro da igraju i vani, jer osim igranja, važna je ozbiljnost pristupa. Onda imamo tu pojavu da napreduju igrači, i to je dobro za našu reprezentaciju. Naši igrači igraju uglavnom u jačim ligama vani. Samo se može napredovati kad se igraju jakе utakmice, i to je svakako velika prednost za naše igrače.

KARIKE: Imate li ambiciju da vodite neki jak evropski klub?

SELEKTOR: Trenutno nemam. I igrao sam, a i vodio strane klubove, i odlučio sam da se vrati prije tri i po godine u domovinu, i to me ispunjava i želim da ovo radim. Za sve ovo vrijeme imam isto i ponuda od evropskih klubova, nekih reprezentacija, ali dosta sam dugo bio vani. Bio sam sa Švicarskom na dvije olimpijade, na mnogo svjetskih i evropskih prvenstava. To sam prošao na tom nivou, tako da mi nije to sada neki veliki izazov. Jedino bih se možda vratio u neki klub u Švicarskoj,

jer sam tamo živio dugo, ali to bi bio jedan kratkoročan angažman. A u klubovima u kojima sam radio vani radio sam uvek dugoročno i ostajao sam tu po tri, 5, pa i 10 godina. Više sam zaokupljen sa ovim što smo započeli ovdje u BiH sa našom reprezentacijom, a napravili smo dosta veliki napredak. Kao što sam već rekao, dobro je da naši igrači igraju vani, i ja im u tome dosta i pomažem. Jesam dugo živio vani, ali ne radi veza,

teško odlučiti da idem vani, želim sada da živim u svojoj zemlji, to me ispunjava i zadovoljan sam. Veći dio porodice je tu, u Sarajevu. Moje kćerke i supruga su mi velika podrška, jer one su isto morale da ispaštaju radi toga što sam ja radio i često odustrovao. Sad je ovo vrijeme kada neću da budem toliko aktivan. Imam sada priliku da s portodromom provodim više vremena, i uživam sad u tome.

KARIKE: Koja je za Vas najjača liga? Je li to možda Njemačka ili Španija?

SELEKTOR: Pa to su dvije najjače lige. Ja mislim da je Njemačka ipak jača, jer sad u zadnje vrijeme malo se razvodenjava, tako da kažem, i njemačka liga. Španska inače ima jak klubove. Njemačka sad trenutno ima nekoliko ekipa koje su veoma jake. U Njemačkoj neka ekipa koja je dolje na dnu tabele može pravoplasirana ekipa da pobijedi, dok u Španjskoj to ne može tako. Sve zavisi, i u rukometu vlada taj novac, koji omogućava da klubovi dobivaju kvalitetne igrače i trenere i da imaju dobre uvjete. Kao i u drugim sportovima, ali nije to baš toliko novca, kao što je u fudbalu ili košarci, ali ipak je primamljivo.

To je i dodatna motivacija za naše igrače, da naporno rade i da odu u neki poznati klub. Oko novca se nažalost sve okreće.

KARIKE: Zašto niste opet razgovarali s Nikolom Precom?

SELEKTOR: Razgovarao sam. On je rekao da bi bilo prerano da se vrati. U našem razgovoru, u analizi koju sam ja pravio, mnogo pričani o kolektivu, to forisram, a on je nekada iz toga iskakao. Igra na poziciji na kojoj igra Terzić, i igra dobro u Španiji, i razumljivo je da želi da bu-

de broj jedan. Terzić ima savim jedan drugačiji odnos prema treningu, prema igri, ima korektan pristup, i onda to trener više i voli, a on nije bio s tim zadovoljan. Mi smo se razišli u jednom normalnom razgovoru, uz kafu, i kad se budemo vidali, pićemo kafu, nema nikavog tu konflikta, teških riječi nije bilo uopće. Normalno, on bi nam dobro došao, jer bismo imali pojačanje. Međutim, on ne bi volio da skače sad sebi u stomak. Njegov povratak je još otvorena tema, još ćemo razgovarati, on zna da ja želim da dode, pa vidjet ćemo.

KARIKE: Šta mislite, da li će i kada Bojan Skoko dobiti pašo BiH?

SELEKTOR: Ono što sam već govorio, kako imamo malo igrača, kad se jedan povrijeđi da imamo problem... On bi nam u tom kontekstu došao dobro. Momak je visok dva i po metra, a dobar je odbrambeni igrač, igra na poziciji na kojoj igra Muhamed Toromanović, a on jedini je na tom nivou. Dakle, kada bismo imali još jednog takvog igrača odmah bismo mogli bolje i više da ih rotiramo. Ja se nadam da će dobiti pašo uskoro. Već 15 mjeseci predaje zahtjev, i on ispunji uvjete i ispoštjuje sve, ali ne znam na čemu to leži. Imao sam pitanja da li će se to dogoditi kada se završi utakmica sa Srbijom. Ne mogu da dokučim šta je povod svega toga.

KARIKE: Planirate li pozvati neka nova imena u reprezentaciju? Koliko pratite igrače po Evropi koje još niste zvali?

SELEKTOR: Pratim igrače stalno i kroz našu i evropsku ligu, individualno, kako napreduju. Sigurno da igrači koji igraju vani, koji igraju jače utakmice, logično je da se mogu nositi sa jačim ekipama, naročito kad se igra za bodove, kad su neke kvalifikacije, kao ova za Evropsko prvenstvo. Na turnirima kojih se igraju gledat će da pozivam mlade igrače, da im dajem priliku. Malo je i kalendar pretrpan. Igrači igraju za klubove, pa igraju za reprezentaciju, pa u vezi s tim ima problema, slabo ima slobodnih termina.



već kad se preporuči neki igrač, moraš ti stajati iza njega, on mora opravdati to povjerenje. Uglavnom, svi ovi naši igrači koji igraju vani su to i opravdali i dobro igraju. Veći dio njih je prije igrao i u Bosni, dok sam ja bio tamo trener. Ali, u reprezentaciji ima igrača i iz drugih klubova, i na ljetu će neki od njih da odu, već su u pregovorima, i mislim da je to dobro. Meni se

Potjernica za dopisnicima

**Postani
dio
našeg
tima!**

Možda tražimo baš Tebe!

Želiš da se čuje i Tvoje mišljenje i glas?

Dosta ti je pasivne pobune i letargije?

Pridruži se redakciji ili postani dopisnik Karika!

Sve što treba da imaš je malo volje i pamet!

I rad i zabava mogu početi! Iskoristi vrijeme na pravi način!

Datumi izlaska Karika:

1. 22. april

2. 9. juni

3. 1. septembar

4. 22. decembar

Dan: utorak/srijeda!

Uređivački kolegij (karika@onabih.ba, onaubih@gmail.com)

one

Omladinska Novinska Asocijacija
u Bosni i Hercegovini

**SCHÜLER
HELPEN
LEBEN**

OSLOBODENJE